ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4594 ՄԱՐՏ 27/9 ԱՊՐԻԼ 1901 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 20 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1318 ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4594

درعليه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	Ղ.
» » » »	վեցամսեայ	70	»
» » » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆրն.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
[illegible]

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատան:

ԼՈՄՊԱՐՏ ՍԹՐԻԹ

ՕՏԱՐ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՏԱՆ

(ՔԱՂՈՒԱԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍԷ ՄԸ)

ՄԱՆՉԷՍԹԸՐ, 29 Մարտ 1901

Բ.

Հաշուի առնելով նաեւ ժողովրդին կողմէ աւանդ ձգուած դրամները, վերո յիշեալ Թուականին ամբողջ դրամատուններու տրամադրութեան ներքեւ կար 40 միլիոնի չափ: Այդ Թուականէն մինչեւ այսօր, կէս դարէ քիչ մը աւելի ժամանակամիջոց մը, Լոնտոնի սեղանաւորական աղբիւրները քսան անգամէն աւելի բազմապատկուած են: Եւ սակայն Անգլիոյ սեղանաւորական դրութիւնը միեւնոյն չափով չէ որ շահեցաւ. ուժի և ազատութեան տեսակէտով: Այդ սեղանաւորական դրութեան այն մասը՝ որ կը պատկանի Անգլիոյ ներքին գործառնութեանց՝ անհունապէս ընդարձակուեցաւ և տակաւին ընդարձակուելու վրայ է, սակայն օտար գործառնութեանց պատկանող մասը, թէեւ բազմացաւ և սակայն կրած փոփոխումը անառողջ և աննպաստ է: Լոնտոնի հրապարակին վրայ օտար սեղանաւորական տարրն է այժմ տիրողը և որ ամբողջ անգլիական միացեալ դրամատուններէ և նոյն իսկ Անգլիոյ պանքայէն շատ աւելի ազդեցութիւն ունի օտար սեղանաւորական հրապարակներու վրայ ալ: Օտար տարրը արտասահմանի հրապարակներու միջոցաւ կրնայ Լոնտոնի դրամի հրապարակին տալ իր ուզած ձեւը: Եթէ ուզած ժամանակ չի կրնար դրամը անմիջապէս աժանցնել կամ սուղցնել՝ գէթ կրնայ իր փափաքած վիճակը փութացնել: Երբ դրամի հրապարակին վիճակը այնպէս մը ըլլայ որ տոկոսի սակին փոփոխումը հաւանական դառնայ, վճռող չէտը կարելի է տալ ոսկիի ներածմամբ և արտածմամբ, զեղչի փոխանակագրերու վայրկենական յաւելմամբ կամ նուազմամբ և վերջապէս բաց հրապարակին սակերը թեթեւ կերպով մը վեր տանելով կամ իջեցնելով:

Ներքին սեղանաւորական գործառնութիւններով զբաղող անգլիական դրամատները որուն յաճախորդաց համար մեծ կարեւորութիւն ունի տոկոսի սակին յաւելումը կամ նուազումը, չունի՛ ո՛ և է միջոց ազդելու սակին հրապարակին վրայ, մինչդեռ օտար դրամատունը միշտ ի վիճակի է հրապարակին պայմանները համաձայնեցնելու իր շահերուն —թէեւ այդ շահերուն կարեւորութիւնը շատ աւելի նուազ ըլլայ իրեն համար: — Նոյն իսկ անգլիական դրամատունները որոնք պահպանողականութեան սիւներ են, չեն կրնար կենալ միեւնոյն կէտին վրայ: Ճիշդ է որ շատ դանդաղօրէն կը շարժին, բայց վերջապէս կը շարժին: Վերջերս սակայն դէմ առ դէմ եկան օտար մրցակիցներուն հետ՝ որոնց ընթացքը շատ աւելի արագ է: — Օտար դրամատունները թէ՛ խորհելու և թէ գործելու տեսակէտով շատ աւելի արագ են քան իր Անգլիացի արհեստակիցը:

Լոնտոն օտար դրամատուններու համար ունի ոչ անբնական հրապոյր մը որ ամէն օր աւելնալու վրայ է: Օտարը տեսնելով որ անկարելի է ստեղծել փրանսական կամ գերմանական Լոմպարտ Սթրիթ մը իրեն համար, խուժեց իսկական Լոմպարտ Սթրիթը և աստիճանաբար անոր տիրանալու վրայ է: Լոնտոնի այդ մասը որ կ'ենթադրուէր իբրեւ անգլիական սեղանաւորական կեդրոնը, կատարելապէս օտար երեւոյթ մը ստացած է այժմ: Գերման անուններու հանդիպիլ հոն շատ սովորական բան մըն է և ֆրանսերէն լեզուն կը լսուի այնքան յաճախ որքան անգլիերէնը:

Լոնտոնի մէջ գտնուող և ամէն դասակարգի պատկանող դրամատուններու թիւն է 220ի չափ՝ որոնց 80էն աւելին օտար և գաղթային հաստատութիւններ են: Եթէ այդ թիւէն դուրս հանենք փոքր դրամատունները, միջնորդները (broker) և դրամափոխները. կարեւոր սեղանաւորական հաստատութեանց թիւը, կ'ունենանք 160ի չափ՝ որուն միայն կէսը զուտ անգլիական են: Եթէ միայն նկատի առնենք միացեալ դրամատունները, օտարներու արշաւանքը ա՛լ աւելի կարեւոր հանգամանք մը կը ստանայ: Յիշեալ դրամատանց գումարն է, ըստ վերջին վիճակացոյցին, 152՝ որուն 91ը կը ներկայացնեն օտար և գաղթային հաստատութիւններ: Ատոնց մեծագոյն մասը անշուշտ զուրկ են կարեւորութենէ, սակայն կարելի է 12 հատ մը համրել որոնք անգլ. առաջնակարգ դրամատուններու շարքը կրնան դասուիլ: Ատոնցմէ միոյն, Տէօյչ Պանքին ըրած գործառնութեանց ընդարձակութիւնը շատ վար չի մնար Անգլիոյ պանքայինէն:

Անգլիացիք չունին միացեալ դրամատուն մը (joint stock bank) որուն վճարեալ դրամագլխին գումարը 3 միլիոնէն աւելի ըլլայ, և միայն Նէշընըլ Բրովէնշըլի դրամագլուխը կը հասնի այդ գումարին: Սակայն Լոնտոնի մէջ գործող օտար դրամատուններու մէջ կան 6 հատ՝ որոնց դրամագլուխը կ'անցնի 3 միլիոնը և որոնք հետեւեալներն են.

Քրէտի Լիոնէ	8,000,000	Ա. Ո.
Տէօյչ պանք	7,500,000	»
Տրէզտընըր պանք	6,500,000	»
Բօնթուար Նասիօնալ տ'էսքօնթ տը Բարի	5,600,000	»
Օթօման պանք	5,600,000	»
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	3,200,000	»

ՓԱՅԼԸ

ԲՂԻ

Բղիի բնակչութիւնը.— Հայ գիւղացին ու իր բարերը.— Բղի Դասապացին՝ իբրեւ մանուկ, երիտասարդ ամուսին հայր.— Դասապացին՝ ընկերական տեսակէտով իր բարերը եւ այլն.— Դասապացի կինը՝ իր բարերով.— Մեր մամիկները.— Դասապայի կրթական վիճակին անցեալն ու ներկան.—Բղի-Դասապայի գաւառաբարբառը:

ԺԱ.

Նախ քննենք ծնողական դաստիարակութիւնը: Բղի Դասապայի մէջ, երկու դասակարգի ծնողքներ կան:

Ա.—Հասարակ դասակարգը:

Բ.—Թերուսները և Թերակիրթները:

Առաջին դասակարգի ծնողքները հին դաստիարակութիւնն է որ կուտան իրենց զաւակներուն: Իրենք անուս ըլլալնուն՝ հոգ չեն տաներ զաւակներնուն ուսում նախան զարգացումին: «Շա՛տ չա՛տ կարդա՝ վարդապե՞տ պիտի ըլլաս տղաս»;— ահա՛ ասոնցներուն մտածելու կերպը: Սակայն ասկէ բնաւ չհարծուիր թէ՝ ասոնք ուսումը կ'արհամարհեն: Ընդհակառակը: Փորձերով համոզուած եմ թէ՝ ուսման վրայ շատ բարձր համարում ունին ասոնք: Բայց ուսումէն իրենց խորշելուն պատճառը այն է որ՝ հասարակ մահկանացուներու անմատչելի բան մը կը նկատեն զայն: Ուսումը մենաշնորհը կը համարին այնպիսի մարդերու, որոնք «գետնին տակի բաները կրնան հասկնալ»: Ասոր համար է որ՝ ուսումը իրենցմէններուն համար «փոր չկշտացնող», աւելորդ կը սեպուի: Հետեւաբար, ասոնքներն ալ ծնողական բուն դաստիարակութեան վրայ բնական է որ գաղափար իսկ չպիտի ունենան: Զաւակը պահել մեծցնել, անհնազանդութիւն մը ըրած ատեն՝ լա՛ւ մը ծեծել, պապենական աւանդութիւնները աւանդել անոր, զաւկին «ծլիլ ու ծաղկիլը» տեսնել:— Ահա՛ ասոնց ծնողական դաւանանքը: Տնական դաստիարակութեան այս կերպը, որ հին ատեն շատ բնական ու բանաւոր կրնար համարուիլ՝ ժամանակին ընտանեկան ու ընկերական կազմակերպութիւններուն վրայ ձեւուած ըլլալով —հիմայ անբաւական է սակայն. որովհետեւ ներկայ ժամանակին ոգիին համեմատ կրթութեան և ուսման բաւարար պաշարէ մը զուրկ մնացողը՝ հացի առնդակին մրցումներուն մէջ՝ կա՛մ պիտի ընկճի, ոտնակոխ ըլլայ շուտ կամ ուշ և կամ միասակար չար մը, սրիկայ մը պիտի ըլլայ, ապօրինի միջոցներով իր գոյութիւնը ապահովելու համար: Այս նկատումներով Ա. դասակարգի Դասապացիին ծնողական դաստիարակութիւնը անբաւական կրնայ համարուիլ, և դպրոցի պէտքը նորէն անհրաժեշտ կը դառնայ: Բ. դասակարգի ծնողքներուն դաստիարակութիւնը անբաւական ըլլալէ աւելի՝ աղետալի՛ է: Այս դասակարգի պատկանողները անոնք են որ հասարակ ժողովուրդէն իբրեւ կարդացող կը ճանչցուին. և անոնցմէ կը տարբերչուին իրենց սխեալիկ բարքերովը ու իմաստակի գաղափարներովը: Տոհմային աւանդութիւններն ու հին մարդիկը կ'արհամարհեն, պահք բռնել, առտու իրիկուն եկեղեցի երթալ նորութենէ ինկած բաներ կը համարին ասոնք: Ու եթէ երբեք տարւոյն մէջ քանի մը անգամ ասանկ բաներու ուզեն համակերպիլ, այն ալ ռամիկին «աչքը կապելու» համար է: «Ռամիկը տղայ է, քիչ մըն ալ անոր թելին չալելու է». ահա յանկերգ մը զոր փիլիսոփայօրէն կը կրկնեն շատ հեղ: Ասոնց մէջէն, քիչ մը հինները, այս ու այն խալֆային քով ուսում առեր են, ու բաղդատաբար աւելի նորերը՝ Թափթփուքներն են անբարեկարգ վարժարանի մը, որ Բղի-Դասապայի մէջ 15 տարիի չափ գոյութիւն ունեցաւ, և որուն վրայ պիտի խօսինք քիչ մը ետքը: Թերուսներու և Թերակիրթներու այս դասակարգը հասարակ ժողովուրդէն աւելի և չա՛տ աւելի տխուր ապագայ մը կը պատրաստէ իր զաւակներուն, որովհետեւ պզտիկուց չի ներշնչեր անոնց այն բարեպաշտիկ գաղափարները, որոնք միշտ անուսին անուրանալի արժանիքը եղած են և պիտի ըլլան, և որուն վրայ կարելի է հիմնել ծնողական ե՛ն գիտակից դաստիարակութիւնը: Երեւակայէ՛ք ծնողքներ, որոնք իրենց կարդացողի համբաւէն քաջալերուած, ինքզինքնին մոռնալու աստիճան անձնատուր կ'ըլլան վերացական բարքերու: Կը մոռնան ու կ'արհամարհեն իրենց ապրած միջավայրը: Նուրբօրէն կը գործադրեն՝ ինչ որ գտնեն կարդացած գրքերնուն մէջ: Եւ նոյն այդ սկզբունքները կը ներշնչեն իրենց պզտիկ մանուկներուն ալ: Ու ասոնք որ տունէն դուրս, «Ռամիկին աչքը կապելու» համար, բամբասանքի առիթ չտալու համար միջավայրին յարմարելու ջանքեր մը կ'ընեն, տուներնուն մէջ սակայն, լաւ գործ մը տեսնողի պէս դուրս կու տան իրենց բուն ինքնութեան այլանդակութիւնները, որոնք մատղաշուկ մանուկներուն միտքը կը թունաւորեն պզտիկուց: Բայց իրենց խիղճը հանդարտ է: Չէ՞ որ գիրքերուն մէջ անա՛նկ կարդացեր են:

Ու զաւկնին կարդալ մը սորվելնուն պէս, անո՛ր ալ առջեւ կը լեցնեն այդ գրքերը, առանց ընտրութեան, առանց նկատումի դիզուած գրակոյտներ: Աս Թարգմանածոյ ընդարձակ վէպի մը խոշոր հատորներն են, սա միւսը՝ «Հազարումէկ գիշերները» կամ անոր նման երեւակայական գիրք մը. միւսն ալ՝ Ա. Տրպէյի «Յայտնութիւն Թագուն գիտութեանց», և անոր քով «Գաղտնիք և արուեստ մոգութեան»: Սքանչելի՛ ճաշակ, անանկ չէ՞: Եւ սակայն, տղեկը իր Դասապացիի բնածին սրամտութիւնը կը զոհէ գրքերու այդ խառնափնթոր դէզերուն: Գիշերը ցորեկին խառնած՝ կը կարդայ ու կը կարդայ: Կը քաջալերեն զինքը. «Հանճարեղ մարդ մը պիտի ըլլաս», կ'ըսեն, հաւատացնելով թէ հանճարի գաղտնիքը այդ խառնակոյտներուն մէջ պահուած է: Տըղան իր աշխատութիւնները կը կրկնապատկէ, ուղեղային տաքացման յոգնութիւններու ենթարկելով ինքզինքը: Ու ծնողքը անդին, «հանճարի գաղափարին անձնատուր, զանազան միջոցներով աւելի կը գրգռեն զաւակնին, անոր ճակտին վրայ կանուխէն նշմարելով Հիւկոյի կամ Պայրընի մանկութեան հանճարի ցոլքերը: !!!

Այսպէսով երկու տեսակ սարսափելի վտանգներու կ'ենթարկեն մանուկը:

Նախ, աղաղայ սխեալիկ մը կը պատրաստեն, խախուտ դաստիարակութեան մը աղէտներն ալ փոխանցելով անոր. երկրորդ, ուղեղային կանխահաս աճման կ'ենթարկուի և ասով՝ անբնական գործունէութեան մը ծայրայեղութիւններուն իբր հետեւանք՝ խեղճ մանուկները կա՛մ պզտիկուց կը խամրին և կամ հիւանդագին կեանք մը կը քաշքշեն մինչեւ գերեզման:

Դասապացի ծնողաց երկու դասակարգերուն վրայ նետելով այս հարեւանցի ակնարկները, ցաւով կը համոզուինք թէ՝ անգոհացուցիչ դաստիարակութիւն մը կը տրուի մեր ընտանեկան յարկերուն տակ:

Եւ աւանկով փիզիքական ու մտաւորական այնքան հազուագիւտ ձիրքերով օժտուած Դասապացի մանչն ալ, պարա՛պ տեղը՝ աւելի կամ նուազ խեղճուկ ապագայի մը կը դատապարտուի:

Կը մնայ դպրոցը և դպրոցական դաստիարակութիւնը, որ բարեբար հակազդեցութեամբ մը, բոլոր այս յոռի հանգամանքները չէզոքացնող պատուար մը դառնալով, բաղդատաբար լաւագոյն ապագայ մը պիտի ապահովէր մատաղ սերունդին:

Համառօտակի այս կէտն ալ քննենք ուրեմն:

ԼԵՒՈՆ ՍՐԱՊԵԱՆ

ՄԵՐ ԹՂԹԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրուի մեր թղթակիցներէն եւ յօդուածագիրներէն որ իրենց ձեռագիրները թուղթին մէկ երեսին վրայ միայն գրեն, տպարանի աշխատութեանց դիւրութեան համար

ՈՏՆԱՑՈՒՊԻ ՊԱՐԸ

Ա.

Յունիսի առաջին օրերէն սկսեալ, երբ ալ ա՛յնքան գեղեցիկ է եղանակը, քանի մը բարեկեցիկ հիւանդոտներ, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ անգործ հարուստներ կու գան առժամապէս հաստատուիլ Ռ. գիւղաքաղաքը, որ Պէլֆօր-Մէրանէ քանի մը քիլոմէթր հեռուն գտնուող Բիւյ-տը-Տօմ լերան կողին վրայ կառուցած հանքային ջուրերու ամարանոց զբօսավայր մըն է, հոն շնչելու համար Օվէռնիի լեռներէն փչող կենսատու ու մաքուր օդը:

Մեր պատմութեան թուականին հոն դիմող շքեղ ամբոխը սովորականէն աւելի ստուար էր, որովհետեւ կիզիչ ու կանխահաս տաքութիւն մը ստիպած էր բաղդին ժառանգաւորները փախչիլ մեծ քաղաքներու հեղձուցիչ մթնոլորտէն, և գալ զովութիւն փնտռել վայրի ու ծայրուտ եզերքին վրայ հեղեղի մը՝ որ իր ջրվէժներու զուարթ մրմունջով կը պատէ կ'անցնի սոյն օդաւէտ քաղաքէն:

Երբ արեւուն կիզիչ ճառագայթները կ'աներեւութանային բարձր լեռներու գագաթներուն ետին, լոգանքի և օդափոխի եկող հիւրերը սովորութիւն ունէին խմբուիլ Ռ.ի միակ հրապարակին վրայ, ուր կը շրջագայէին՝ ընթրիքի ժամուն սպասելով. Այս պտոյտի ժամէն քանի մը րոպէ առաջ՝ եթէ անգործ մը, ի դէպս թափառելով, քաղաքին ծայրը գտնուող կողմնակի, նեղ ու մթին փողոցիկը մըտնէր, օղորմելի պանդոկի մը գետնայարկը գտնուող խցիկի մը մէջ տարօրինակ տեսարանի մը ականատես պիտի ըլլար:

Այդ խցիկին մէջ, որուն ամբողջ կարասիքը կը կազմէին ծակծկած վերմակներով երկու հին խշտիներ, երեք անյատակ աթոռներ ու խոշոր սնտուկ մը, երկու անձեր կը գտնուէին, ծերունի մը և դեռատի աղջիկ մը:

Մարդը շուրջ վաթսուն տարեկան կ'երեւար: Իր չափազանց մաշած հագուստները յայտնի ծայր մաքուր էին, փայլուն ու ճերմակ մազերը պատկառելի պսակ մը կը ձեւացնէին խորունկ խորշոմներով ակօսուած ճակտին շուրջը, խորշոմներ՝ անշուշտ հոգեբէ ու թշուառութենէ գծուած: Աչքերուն մէջ, ուր երբեմնակի արագ փայլ մը կը ցոլար, դիւրին էր ընդնշմարել վհատութիւնն ու վիշտը:

Դեռատի աղջիկը շնորհալի ու անմեղ փոքրիկ արարած մըն էր, եփենոսի պէս սեւ մազեր իր հրապուրիչ դէմքին գեղեցիկ ձուաձեւութիւնը կը բոլորէին, երկար թարթիչներով եզերուած մեծ կապուտակ աչքերը թաւիշի փափկութիւնը ունէին: Ատեն ատեն խոր մելամաղձութեամբ մը կը սքօղուէին անոնք, բայց կամքի զօրեղ ճիգով մը գեղանի աղջիկը կը յաջողէր վանել այդ տխրութիւնը, և փղոսկրի նման տժգոյն սիրուն դէմքը խաղաղ իր հանդարտ ու ժպտուն երեւոյթը կը ստանար:

Ծերունիին աչքերը քաղցր աղաչատանքով մը շարունակ սեւեռած էին աղջկանը վրայ՝ որ այդ պահուն հագուստ մը նորոգելու զբաղած էր: Յանկարծ իր աշխատանքը թողելով, աղեխարշ հառաչ մը սուրաց կուրծքէն ու ըսաւ.

—Օ՛ն, պաշտելի՛ Նէաս, ա՛լ ժամանակ է որ պատրաստուիս:

—Վայրկեան մըն ալ, հա՛յր իմ, ու կը լմննայ:

—Խե՛ղճ զաւակս, մրմնջեց ծերունին՝ որ չկրցաւ զսպել իր արցունքը:

—Բայց ինչո՞ւ այդպէս կը վշտակիս, հա՛յր իմ, քանի որ տառապանքդ չպիտի կրնայ երբեք փոխել մեր տխուր կացութիւնը:

—Ափսո՜ս:

—Քաջալերուէ՛ ուրեմն, չէ՞ մի որ հիմա բաղդատաբար աւելի երջանիկ ենք, չէ՞ մի որ մեր հասոյթները այն անծանօթ պարոնին առատաձեռնութեան շնորհիւ քիչ մը բան խնայելու կարող կ'ընեն մեզ. ապագանիս ապահովուած ըսել է այս:

—Ճշմարիտ է, զաւա՛կս, բայց միակ գթասիրտ մարդու մը փոխարէն՝ քանի՛ քանի՛ անպարկեշտ լեզուներու և կոշտութիւններու կ'ենթարկէ զքեզ արհեստդ… ահա՛ այս մտածութիւնն է որ կը տառապեցնէ զիս:

—Մխիթարուէ՛, հայրի՛կ. այն թեթեւամիտ երիտասարդներուն չարաճճի ու անհամ խօսքերը երբեք չեն կրնար մինչեւ ինծի հասնիլ, չեմ լսեր նոյն իսկ զանոնք:

Դեռատի աղջիկը ոտքի ելած էր այս խօսքը ըսելով:

—Օ՛ն, յարեց, ահա գործս վերջացուցի, հիմա կը պատրաստուիմ:

Այն ատեն խցիկին մէկ անկիւնը դըրուած զոյգ մը ոտնացուպերը առնելով պատուհանին միջեզրը դնաց նստիլ, և կաշիէ կապիչներով լաւ մը կապեց զանոնք իր ոտքերուն տակ: Այս միջոցին ծերունին ալ ուսը կ'անցընէր երգեհոնի մը փոկերը:

Յետոյ երկուքը միասին ամայի փողոցիկէն դուրս վար իջնելով ուղղուեցան դէպ ի այն հրապարակը՝ ուր լոգանքի հիւրերը սովոր էին համախմբուելու:

Բ.

Դեռատի հաւասարակշռորդին հայրը, իր ձեռքն առած անթացուպով նուագարանը լաւ մը հաստատելէ յետոյ՝ սկսաւ խիստ խիստ ոգեւորիչ պարերգ մը նուագել: Իսկոյն մանկամարդ աղջիկը շնորհալի դիւրաթեքութեամբ ու հազուագիւտ ճարտարութեամբ մը սկսաւ պարել իր ոտնացուպերով, ճշգրութեամբ հետեւելով նուագածութեան չափին, ու փոքրիկ ծնծղաներով ընկերանալով անոր: Ամէն անգամ այսպէս երեք չորս վտանգաւոր պարեր բոլորելէն վերջ՝ հանդիսատեսներու ամբոխին շրջանը կ'ընէր, նուէրները ստանալու համար փոքրիկ ափսէ մը ներկայացնելով իր հմայած անձերուն:

Տասը օրէ ի վեր որ Նէա ու իր հայրը Ռ. կը գտնուէին, ու նշմարած էին միշտ մաքուր ու վայելչօրէն հագուած երիտասարդ մը՝ որ ամէն մէկ նուիրահաւաքութեան ատեն Ֆրանքնոց ոսկեդրամ մը կը ձգէր գեղանի պարուհիին ափսէին մէջ: Այն օրն ալ, ըստ սովորութեան, անծանօթը բազմութեան առաջին շարքին վրայ կը գտնուէր, քիչ հեռու նուագածու ծերունիէն, և համակիր ժպիտով մը այն ինչ ձգած էր իր նուէրը, երբ քովը կեցող թեթեւսոլիկ երիտասարդ մը խօսքը պարուհիին ուղղելով՝ ըսաւ.

—Երկու ոսկի կուտամ, սիրունիկս, եթէ համբոյր մը շնորհես գեղեցիկ շըրթունքներէդ:

Այս խօսքը լսելուն պէս՝ ծերունին երգեհոնին կրթնցուցած անթացուպը քաշելով՝ ակռաները սեղմած, բոլորովին

—)(143)(—

ԺՈՐԺ ՓՐԱՏԷԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԼՈՒՑԱՍԻ ՆՈՒԻՐԱԿԱՆ ԿՈՅՍԸ

ԺԵ.

Ձախ կողմէն ջուրի յորդման ձայն մը լսուելով Հաժիմ ըսաւ.

—Տեղակա՛լ, պէտք է ուրախանանք, որովհետեւ ջուրի այս շառաչիւնը հնտաց գետին յորդումէն առաջ կու գայ: Եթէ մեր թշնամիները այն կողմը գացին պիտի քշուին ջուրերէն, իսկ եթէ Նէբօսի ճամբան բռնեցին, մեր ձեռքը ինկած կը համարուին, որովհետեւ ամբողջ Նէբօսի ժողովուրդը ոտքի հանելով՝ կրնամ անոնց վրայ զրկել:

Վալէրիէն հազարապետին արշաւախումբը Հաժիմ ըսածին չափ մասնակցութեան մէջ էր, որովհետեւ անձրեւը հետզհետէ սաստկանալով՝ բոլորովին գոցած էր Բաղնոյի ճամբան: Իրենց ուղին շարունակ կը փոխէին, սակայն միշտ ջուրի շեղջեր, ճահիճներ կ'ելլէին առջեւին, որով կը ստիպուէին Նէբօսի սահմանագլուխը յառաջանալ: Հազարապետ Վալէրիէն շատ մտատանջ կերպարանք մը առած էր. իրենց սպառնացող վտանգը անխուսափելի կ'երեւար: Իսկ Ռաուլ իր սիրելի կնոջ՝ Նիւմայի հետ զբաղած՝ բնաւ տեղեկութիւն չունէր անցած դարձածէն. բայց Հանրի շատ լաւ ըմբռնած էր կացութիւնը և այդ մասին կարծիքի փոխանակութեան սկսաւ հազարապետին հետ:

—Ամէն պարագայի մէջ մեր կացութիւնը լաւ չէ. եթէ ջուրերէն ալ ազատուինք, ուրիշ դժուարութիւններ անպակաս պիտի ըլլան, ըսաւ Վալէրիէն:

—Անշուշտ, Հաժիմ Տօբանիի ձեռքը ինկնալու վախը կայ միշտ, պատասխանեց Հանրի:

—Եթէ ճակատամարտ մը ընենք, մեր կեանքը սուղ կը ծախենք ու մեր պատուովը կը մեռնինք: Սակայն Հաժիմի ձեռքը ինկնալով չարաչար մահուան ենթարկուիլը հաճելի բան մը չէ բնաւ:

—Եթէ անմիջապէս ետ դառնանք և առանց նշմարուելու թշնամիին կողմէ՝ խոյս տանք, ինչպէս կ'ըլլայ, հարցուց Հանրի:

—Չէ՞ք տեսներ որ ալ չկայ տեղեր հասանք. չորս կողմը կը տարածուին լճակներ և բրինձի արտեր: Հաժիմ անշուշտ լուր ղրկած ըլլալու է Հնդիկներուն, որովհետեւ մեր ճամբուն վրայ հնդիկ հեծեալներու կը հանդիպինք յաճախ, որոնք մեզ տեսնելնուն պէս կ'աներեւութանան. անտարակոյս իրարու իմաց կուտան մեր ներկայութիւնը, ըսաւ Վալէրիէն:

—Հազարապետ, ձեր ենթադրութիւնները քիչ մը չափազանցուած կը թուին, յարեց Հանրի:

—Երբեք, Հաժիմի հետ գտնուող բնիկ հեծեալներ անտարակոյս չորս կողմը իմաց տուած են իրողութիւնը. ես վստահ եմ թէ թշնամին մեզ սպասարած է ամէն կողմէ:

Այդ պահուն երկու հնդիկ հեծեալներ նշմարուեցան, որոնք արշաւախումբը լաւ մը զննելէ յետոյ՝ աներեւութացան: Վալէրիէն ստիպուեցաւ դարձեալ իր ճամբան փոխել:

—Մեզ շրջապատող շրջանակը հետզհետէ կը սեղմուի, ըսաւ Վալէրիէն, խօսքը Հանրիի ուղղելով:

—Այո՛, ի վերջոյ պիտի ստիպուինք բաւական ստուար թշնամիի մը դէմ կըռուիլ զէնքով, յարեց Հանրի:

—Այնպէս է, մինչեւ մեր մահը պիտի կռուինք:

—Միայն թէ բան մը մտատանջ կ'ընէ զիս, այն է թէ ի՛նչ պիտի ընենք Նիւման՝ կռուոյ միջոցին:

—Ես ալ անոր վրայ կը մտածեմ, բայց չեմ կրնար որոշում մը տալ, պատասխանեց հազարապետը:

—Սիրելի Վալէրիէն, ըսաւ Հանրի, եթէ ես ձենէ առաջ մեռնիմ, Նիւման Հնդիկներուն ձեռքը չթողլով՝ զայն ըսպաննելու կը խոստանա՞ք:

—Ո՛ւֆ, ի՛նչ ահեղ առաջարկ է ձեր ըրածը, ըսաւ հազարապետը:

Վալէրիէն թերեւս պահ մը խորհելէ յետոյ՝ աւելցուց դառնութեամբ.

—Հանրի, եթէ դուն ինէ առաջ իյնաս և Ռաուլ չուզէ սպաննել Նիւման, այդ պարտականութիւնը կը ստանձնեմ և պատուոյս վրայ կը խոստանամ թէ կը կատարեմ զայն:

—Շնորհակալ եմ ըսաւ Հանրի:

Ու երկու բարեկամները ձեռքերնին մօտեցնելով՝ իրարու ձեռք սեղմեցին ի նըշան խոստումի:

Այդ միջոցին Նիւմա անոնց ետեւէն ըսաւ յանդիմանական շեշտով մը.

—Ի՞նչ ծուղակ կը լարէ՞ք նորէն. շատ կարեւոր խորհրդակցութիւն մը կատարելու երեւոյթն ունիք: Բայց գիտեմ թէ ի՛նչի վրայ կը խօսիք. երեք ամիսէն երբ Բարիզ հասնինք, Վալէրիէն հազարապետը մեզի հիւր պիտի ըլլայ, որովհետեւ մեր պարտականութիւնն է ջերմ հիւրընկալութիւն մը ընելու այն անձին, որուն կը պարտինք մեր երջանկութեան ամենամեծ մասը:

Երկու բարեկամները իրարու նայեցան տխուր կերպարանքով մը:

Նիւմա անոնց այդ անձկութիւնը նշմարելով.

—Հանրի, դուք ինչու այդքան մտախոհ էք:

—Բան մը չունիմ քոյր, ապահով եղէք, ըսաւ Հանրի:

Նիւմա խօսքը Ռաուլի ուղղելով, անձկութեամբ յարեց:

—Հանրի և Վալէրիէն չեմ գիտեր ի՛նչ եղեր են. դէմքերնին շատ տխուր է:

Երբ քիչ մը աւելի յառաջացան, հազարապետը մացառներուն մէջ սեւ կէտ մը ցոյց տալով Հանրիի, ըսաւ.

—Կը տեսնէք սա Նիզակաւոր հեծեալը, մէկու մը նշան կուտայ: Կ'երեւայ թէ երկու երեք հարիւր մէթր հեռուն նըշմարուած հեծեալներու գունդի մը նշան կու տայ:

—Մեզ շրջապատող շրջանակը հետզհետէ կը սեղմուի. վտանգը տակաւ կը մօտենայ. ձեր առած խոստումը յարգելու խօսք կու տա՞ք, ըսաւ Հանրի:

—Այդպիսի խոստումներ երբեք չեն մոռցուիր, պատասխանեց Վալէրիէն:

Օդը կը բացուէր, երկինք տակաւ իր ջինջ երեսը ցոյց կու տար: Հազարապետ Վալէրիէն մտադիր էր վրան մը կանգնել և գիշերը հոն անցընել: Հեռուն կրակի բոցեր կը նշմարուէին, զոր թշնամիները վառած էին անշուշտ: Վալէրիէն և Հանրի երբ այդ կրակները տեսան, ծանր մըտահոգութեան մէջ ինկան:

(Շարունակելի)

գունաթափ ու աչքերը բարկութեամբ բոցավառ, լիրբ երիտասարդին վրայ յարձակեցաւ, բայց զարնելու յաջողութիւնը չկրեց։ Անամօթը քթին բերնին ապտակ մ՝ այնպիսի ուժգին հարուած մը ընդունեց, որ ամօթահար ու խայտառակ՝ փախաւ. այս հուժկու պատիժը տրուած էր անոր այն անծանօթէն՝ որ յետոյ ծերունիին թեւը մտնելով մէկ կողմ քաշեց զայն և քանի մը խօսք ըսաւ ականջին ի վար։

—Պիտի հետեւիմ ձեր խորհուրդին, պարո՛ն, ըսաւ ծերունին, օ՛ն, եկո՛ւր, Նեա՛, ա՛լ բաւ է այսօրուան համար։

Այս դէպքէն ժամ մը յետոյ հայր ու աղջիկ, նստած այն սենեակին մէջ՝ ուր արդէն տեսանք զիրենք, տխուր ու լուռ կը սպասէին երիտասարդին այցելութեան։ Արդարեւ այս վերջինը, դժբաղդ Նեայի նախատինքը արժանաւոր կերպով մը պատժելէ յետոյ, ցած ձայնով տեսակցութիւն մը խնդրած էր նուաղածու ծերունիէն։

Դրան տրուած թեթեւ հարուած մը սպասուած այցելութիւնը իմացուց։

Նեա ոտքի ելաւ այցելուին ընդունելութիւն ընելու։ Առանց պատճառը հասկընալու մեծ շփոթութիւն մը կը զգար։ Սովորաբար գունատ եղող իր սիրուն դէմքը յանկարծ ծիրանեգունած էր, և սրտին արագ բաբախումները կ'ալեկոծէին իր կուրծքը։

Երիտասարդը դիւրաւ աղջկան ներկայած աթոռը ընդունելով ըսաւ.

—Պարո՛ն, հակառակ իմ օտար արտասանութեանս՝ ծննդեամբ Ֆրանսացի եմ ես։ Վեց տարեկան եղած ատենս, հայրս, որ Նիւ-Եորքի շրջակաները քանի մը գիւղի հողեր ունէր, զիս Ամերիկա տանիլ տուաւ, ուր մինչեւ ցարդ ապրեցայ։ Հարուստ եմ, ինչ որ կարող կ'ընէ զիս նպաստել թշուառներու։ Ձեր տխուր կացութիւնը, որուն դժբաղդաբար հանդիպեցայ, ձեր զաւկին մելամաղձիկ ու հրապուրիչ շնորհքը ինծի այնպէս կը զգացնեն թէ մեծ ձախորդութեան մը զոհ գացած էք, անտարակոյս եմ որ միշտ թշուառութեան մէջ չէք ապրած դուք։ Ձեր աղջկան ու ձեզ նկատմամբ խորհրդաւոր ու անբացատրելի համակրութիւն մը զգացած եմ առաջին անգամ տեսնելուս. ուստի շատ երջանիկ պիտի ըլլայի՝ եթէ կարենայի բարւոքել ձեր վիճակը։

—Աւա՛ղ, չէք սխալիր, պարո՛ն, պատասխանեց ծերունին։ Առատօրէն մեծ հարստութեան մը տէր էի… և քանի չորս ժամուան մէջ կորսնցուցի զայն, ճիշդ այն պահուն՝ որ Նեան աշխարհ կու գար…, ո՛հ, շատ տառապեցայ տասնըութը տարիէ ի վեր։

Յիշելով իր անցեալ երջանկութիւնը, ու խորհելով իր սիրասուն ու դժբաղդ զաւկին կրած զրկանքներուն վրայ, արցունքի խոշոր կաթիլներ լեցուեցան ծերունին նուաղածուին աչքերուն մէջ։

—Եթէ չվախնայի ցաւալի յիշատակ մը արթնցնելէ ձեր մտքին մէջ, յարեց անծանօթը, պիտի խնդրէի որ պատմէիք ինծի ձեր արկածը։

—Շնորհակալ եմ ձեր մեզ նկատմամբ ցուցած համակրութեանը…։ Մեր տխուր պատմութիւնը երկար չէ արդէն։ Անունս Ժագ Ռէյմոն է ու յիսուն տարեկան եմ։ Յաջորդելով հօրս, որ խիստ յաջող գործառնութիւններ ունեցած էր, արհեստիս մէջ ութ հարիւր հազար ֆրանքի հարստութիւն մը դիզած էի, Սէնթ-Օմէր կը բնակէի…

—Սէնթ-Օմէ՛ր, ընդմիջեց երիտասարդը, զարմացկոտ շարժում մը ընելով այս անունը լսելուն։

—Այո՛, պարոն,… արդեօք կը ճանչնայի՞ք մեր քաղաքը։

—Ոչ երբեք… բայց խնդրեմ, շարունակեցէ՛ք ձեր պատմութիւնը։

—Քսանըհինգ տարի կայ, տղայութեանս բարեկամներէն մէկը, գրեթէ եղբայր մը, Սէնթ Օմէր եկած էր սեղանաւորութիւն ընելու։ Ամբողջ դրամս անոր վստահեցայ, նոյնիսկ քանի մը անշարժ կալուածներս ծախելով արժէքը անոր յանձնեցի շահագործելու համար։ Վեց կամ եօթը տարի իր գործերը շատ ընդարձակուեցան և իմ դրամագլուխս անյուսալի գումար մը արտադրած էր, հասոյթներս կրկնապատկուած էին։ Բայց օր մը՝ երբ մտքէս իսկ չէր անցներ, թշուառականը փախուստ տուած էր, հետը տանելով իմ ու զաւկիս ամբո՛ղջ հարստութիւնը. կատարելապէս սնանկացած էի։ Անկից ի վեր, հակառակ ա՛յնքան խուզարկութիւններու, բնա՛ւ ո՛ եւ է լուր չառի այն չարագործին վրայօք։ Առանձին մնացած զաւկիս հետ, — որովհետեւ կինս մեռած էր անոր կեանք տալով —, առանց բարեկամներու՝ որ օգնէին ինծի, հարկադրուեցայ, խումբ մը արհեստներ փորձելէ յետոյ՝ շրջուն կատակերգակ խումբի մը անդամակցելու. ահա՛, պարոն, աղջիկս անոնց քով սորվեցաւ ոտնացուպերու վրայ պարելը։

(Մնացեալը վաղը) Ա. ՏԻՄՈՆ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ
ՆՈՐ ԴՊՐՈՑ, Բ. ՊՐԱԿ
Նախակրթութեան ամբողջ դասընթացք համակեդրոն դրութեամբ
Պատկերազարդ՝ գիրք աշակերտին
10 պրակի բաժանորդագինն է 25 ղրուշ
Պրակները զատ զատ չեն ծախուիր
Նմոյշ չի ղրկուիր
Ա. մասը իբր նմոյշ Բիւրակնի մէջ հրատարակուած է
Դիմել, ՍՄԲԱՏ ԴԱՒԻԹԵԱՆԻՆ
30, Խօրասանճեան Խան. Սիրքեճի, Կ. Պոլիս
Յաջորդ պրակներն ալ անընդհատ և պարբերաբար պիտի հրատարակուին։
Այս Բ. պրակը չի ղրկուիր անոնց որ բաժանորդագին 25 ղրուշը չեն վճարած։
3—4

Քաղաքական Լուրեր

ՊՈԹԱՅԻ ՆԱՄԱԿԸ

Նամակին պատճէնը. — Բանակցութեան սկզբնաւորութիւնը. — Ո՞վ սխալ է։

Լոնտոն, 4 ապրիլ. — Անգլիոյ գաղթային նախարարութիւնը այս իրիկուն հրատարակեց պատճէնը այն նամակին, որով Պոթա, իր կնոջ կողմէ Լորտ Քիչըներէն բերուած բերանացի պատասխանին վրայ, կը յայտարարէր թէ կ'ընդունի բանակցութեանց մտնել անգլիական զինուորներու ընդհանուր հրամանատարին հետ։ Այդ նամակը, ինչպէս կը յիշուի, չէր հրատարակուած վերջին Կապոյտ Տետրակին մէջ, և հիմա քանի մը երեսփոխաններու պահանջումին վրայ է որ կը հրատարակուի։ Ահաւասիկ անոր իսկական պատճէնը.

Առ Վսեմափայլ զօրավար Լորտ Քիչըներ, ընդհանուր հրամանատար հարաւային Ափրիկէի բրիտանական զինուորներուն։

«Վսեմափայլ Տէր,

«Իբրեւ պատասխան այն բերանացի զեկոյցին զոր Ձեր Վսեմութեան կողմէ ընդունեցայ, պատիւ ունիմ ծանուցանել ձեզ թէ ինծի աւելի չկայ փափաքող մը որ վերջ տրուի այս արիւնալի կռուին, և թէ շատ ուրախ պիտի ըլլամ Ձեր Վսեմութեան հետ տեսակցելով, փոխադարձաբար տեսնելու թէ կարելի պիտի չըլլա՞յ այդ նպատակին հասնելու համար պայմաններ գտնել։ Հանդիպման վայրին համար կ'առաջարկեմ Միտըլպուրկը և կամ անոր մօտ գտնուած տեղ մը։ Բնականաբար կը սպասեմ որ Ձեր Վսեմութիւնը ազատ անցքի երաշխաւորութիւն մը տայ ձեր գիծերէն անցնելու համար՝ ինծի և իմ սպայակոյտիս անդամներէն մէկ քանիին թէ՛ գալու և թէ վերադառնալու համար։ Եթէ ցոյց տուած տեղս արժանանայ Ձեր Վսեմութեան հաւանութեանը, ուրախ պիտի ըլլամ՝ եթէ գոնէ վեց օր առաջ ինծի իմաց տաք տեսակցութեան վայրը ու ժամը։ Պատիւ ունիմ ըլլալ Ձեր Վսեմութեան հնազանդ ծառան

«ԼՈՒԻ ՊՈԹԱ
Ընդհանուր հրամանատար։»

ԷՏՈՒԱՐՏ Է.Ի ԹՈՇԱԿԸ

Անգլիոյ արքայական ցուցակին ելմտացոյցը. — Յանձնաժողովին որոշումը. — Պ. Լապուշէրի ընդդիմութիւնները։

Լոնտոն, 4 ապրիլ. — Արքայական թոշակին խորհրդարանական յանձնաժողովին տեղեկագիրը, որ այս իրիկուն հրատարակուեցաւ, 470,000 անգլիական ոսկի կը սահմանէ Էտուարտ Թագաւորին տարեթոշակը։ Յանձնաժողովը սապէս կը բաշխէ այդ գումարը. — Էտուարտ Թագաւորին մասնաւոր արկղին 110,000, արքայական հաւաքոյթներու թոշակին ու հանգստեան կոչումներուն՝ 125,800, արքայական տան ծախք՝ 193,000, Էտուարտ Է.ի պալատան շինութեանց համար՝ 20,000, բաշխումներ, դրամական պարգեւներ և այլն՝ 13,200 և զանազանք՝ 8000։ Յանձնաժողովը չէ պարզած այդ վերջին գլուխը՝ «զանազանք» ուրկէ կ'ենթադրուի թէ նոյն գումարին գործածութիւնը թագաւորին գրպանին ծախքին համար է։ Յանձնաժողովը նաեւ 20,000 ոսկիի տարեթոշակ մը յատկացուցած է գահաժառանգ [illegible] Եորքի դուքսին և 10,000 ալ անոր կնոջը։ Տարեկան 18,000 ոսկի սահմանուած է թագաւորին աղջիկներուն և 25,000 ոսկի ալ հանգուցեալ թագուհիին բոլոր վաղեմի սպասաւորներուն՝ իբրեւ հանգստեան թոշակ։ Այդ հաշուով արքայական գերդաստանին տրուելիք ամբողջ տարեթոշակն է 543,000 ոսկի։ Այդ գումարը Վիքթորիա թագուհիին օրով սահմանուած թոշակէն 67,000 ոսկի աւելի է։ Յանձնաժողովը խորհած է թէ պէտք է աւելցնել արքայական թոշակը, որպէս զի վեհապետը հարկ եղած մեծվայելչութեամբ ներկայացնէ երկիրը։ Տարակոյս չկայ թէ Երեսփ. ժողովը ստուար մեծամասնութեամբ մը պիտի ընդունի յանձնաժողովին այդ տեղեկագիրը, միայն Իրլանտացի ազգայնականները, Պ. Լապուշէր և անոր համակարծիք արմատականներ հակառակ քուէ պիտի տան։ Պ. Լապուշէր 415,000 ոսկի բաւական կը նկատէ նոյն թոշակին համար։

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆՑ ԽՆԴԻՐԸ

Թուլոնի հանդէսներուն առթիւ. — Իտալիոյ նաւատորմին այցելութիւնը — Ռուսական նաւատորմին մեկնումը. — Գերմանական մեկնութիւններ. — Նախընթաց օրինակ մը։

Պերլին, 4 ապրիլ. — (Թայմզի հեռագիր). — Պէրլինի մէջ հանրային կարծիքը միշտ զբաղած է Թուլոնի հանդէսներով և ֆոն Պիւլով կոմսին ու Պ. Զանարտէլլիի տեսակցութեամբը. բայց այդ խնդիրներէն և ոչ մէկը այնչափ մտահոգութիւն և անձկութիւն առաջ կը բերէ։ Հոս զանազան կերպով կը մեկնուի ռուսական ծովակալին որոշումներուն փոփոխութիւնը։ Նախ կ'ըսուի թէ, որովհետեւ իտալական նաւատորմին այցելութիւնը ամէն բանէ առաջ միջազգային քաղաքավարութեան արարք մըն է և ֆրանսական նաւատորմին կողմէ Գալիարիի նաւահանգիստը տրուած այցելութեան մը պատասխանը, եթէ Ռուսիա մասնակցէր այդ հանդէսներուն, քաղաքական ցոյցի գոյն մը պիտի տար անոնց, ինչ որ կողմակերպներուն միտքէն չէր անցած։ Կ'ըսուի նաեւ թէ Ռուսները իրենց կողմը դարձուցած պիտի ըլլային մէկ մասը այն խանդավառութեան՝ որով պիտի ընդունուին Իտալացիները, և թէ, առանց ուզելու, ուրիշներու համար կազմակերպուած ընդունելութեան մը հերոսները եղած պիտի ըլլային։ Միանգամայն կ'ըսուի թէ ռուսական նաւերը շատ լաւ տեսարան մը պիտի չպարզէին՝ Իտալիոյ կողմէ Թուլոն ղրկուած գեղեցիկ մարտանաւերուն հետ։ Գալով Իտալիոյ և Ֆրանսայի յարաբերութեանց, հոս կ'ըսուի թէ Գերմանիա որ և է պատճառ չունի բողոքելու որ երկու երկիրներուն յարաբերութիւնները հետզհետէ բարեկամական ըլլան, որչափ ատեն որ Եռեակ Դաշնակցութիւնը անվթար մնայ։ Դիտել կը տրուի թէ Իտալիոյ և Ֆրանսայի միջեւ յարաբերութեանց ձգտումը միեւնոյն ժամանակ պատահեցաւ՝ Գերմանիոյ և իր արեւմտեան դրացիին յարաբերութեանց ձգտումին հետ։ Վոժի վրայ և Լորէնի մէջ սահմանագլուխի դէպքերը հիմա հետզհետէ հազուագիւտ կը դառնան, և եթէ պատահին իսկ՝ առաջուան նշանակութիւնը չունին։ Գաղթային շրջաններու և մանաւանդ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ Գերմանիա ու Ֆրանսա շատ անգամ գործակցած են և բնաւ ծանր վէճ մը չեն ունեցած։ Առեւտրական տեսակէտով ալ Գերմանիոյ շահը կը պահանջէ որ Իտալիա տնտեսականապէս բարգաւաճի՝ Ֆրանսայի հետ իր վաճառականութիւնը զարգացնելով, և առիկա ամէնէն աւելի սա պատճառին համար որ իտալական Ռանթերուն խիստ մեծ մասը Գերմաններու քով կը գտնուի։ Ուրեմն եթէ Իտալացիները կը մտածեն թէ իրենց համար որ և է կերպով շահաւոր պիտի ըլլայ իրենց առեւտրական յարաբերութիւնները զարգացնել Ֆրանսայի հետ, Գերմանիա, կ'ըսեն, առաջինը պիտի ըլլայ անոր համար ուրախացողը և զայն ծափահարողը։ Համպուրկէր Նախրիխթէն, պիսմարքեան նախկին օրկանը, մէջ կը բերէ Պիսմարքի մէկ կարծիքը թէ Իտալիա պիտի չկրնայ Ֆրանսայի հետ դաշնակցութիւն մը կնքել, առանց անոր հարկատուն ըլլալու։ Երկաթէ նախարարապետը սա կարծիքը ունէր թէ Իտալիա նաւային դաշնակցի մը պէտք ունի իր ծովեզերքներուն պաշտպանութեանը մասին ապահովութիւն մը ունենալու համար, և թէ Անգլիա, Ֆրանսայի հետ բաղդատմամբ, ամէնէն նուազ վտանգաւոր պաշտպանն էր, վասն զի երբեք Իտալիոյ անկախութիւնը իր շահուն համար պիտի չգործածէ։ Պիսմարք սովորութիւն ունէր ըսելու. «Այն խնդիրը թէ Իտալիա պիտի քալէ՞ Եռեակ Դաշնակցութեանն, Իտալիայէն կախում չունի, այլ Ֆրանսայէն»։ Համպուրկէր Նախրիխթէն հաստատելով Պիսմարքի այդ կարծիքը, կ'ըսէ. — «Բացարձակ տրամաբանութեամբ մը պէտք կը հետեւի թէ Գերմանիա և Աւստրիա, եթէ կը բաղձան Իտալիոյ հաւանութիւնը ձեռք բերել իրենց դաշնակցութեան, պէտք է բարեկամական յարաբերութիւններ պահեն Անգլիոյ հետ։»

Հռոմ, 4 ապրիլ. — Կէս-պաշտօնական Թրիպունա, խօսելով ռուսական մարտանաւերու յանկարծակի Թուլոնէն մեկնելու պարագային վրայ, կ'ըսէ թէ այդ մեկնումին նպատակն է թոյլ տալ որ Թուլոնի հանդէսները ֆրանքօ-իտալական ցոյցի մը հանգամանքը ունենան։ Թրիպունա իբրեւ օրինակ մէջ կը բերէ Անգլիական նաւատորմին ընթացքը՝ որ 1899ին Սարտենիոյ նաւահանգիստը գացած էր Ումպերթօ թագաւորը ողջունելու, բայց թող տուած էր որ Գալիարիի հանդէսները պահեն իրենց զուտ ֆրանքօ-իտալական հանգամանքը։

ՎԵՐՈՆԱՅԻ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Ֆոն Պիւլով կոմսը եւ Պ. Զանարտէլլի. — Քաղաքական տեսակցութիւն. — Իտալիա եւ Եռեակ Դաշնակցութիւնը։

Պերլին 3 ապրիլ. — (Թայմզի հեռագիր) — Կը հաստատուի թէ ֆոն Պիւլով կոմսը երբ կիրակի իրիկուն Պէրլինէն ճամբայ ելաւ, չէր գիտեր թէ արդեօք Վերոնայի մէջ Պ. Զանարտէլլիի հետ տեսակցելու հաճոյքը պիտի ունենա՞յ։ Այդ պատճառով գերման քաղաքական շրջանակներուն մէջ շատ կարեւորութիւն չէին տար այն բօթոլութեան թէ Պ. Զանարտէլլի կարգադրութիւններ ըրած էր, որպէս զի այդ հանդիպումը կատարուի։ Ֆոն Պիւլով կոմսը զատկական տօները անցընելու և հանգչելու համար Վենետիկ երթալ էր որոշած, Զոքանչը՝ Տոնա Լաուրա Մինկեթթի Վենետիկ կը գտնուէր. հետեւաբար պատճառ մը չկար որ ֆոն Պիւլով կոմսը, քաղաքական ենթադրութիւններէ խոյս տալու համար, այցելութիւն չտայ իր ընտանիքին։ Հիմա որ տեսակցութիւնը տեղի ունեցաւ, կարելի չէ ծածկել այն իրողութիւնը թէ երկու պետական անձնաւորութեանց տեսակցութիւնը, որ ժամու մը չափ տեւեց, բոլորովին քաղաքական հանգամանք մը ունեցած է։ Վստահելի աղբիւրէ մը կ'իմանամ թէ Պ. Զանարտէլլի յոյժ մտերմական ընթացք մը ունեցած է և մասնաւորաբար պնդած է այն բաղձանքին վրայ՝ որ Իտալիոյ բոլոր բարձրագոյն շրջանակներուն մէջ կը տիրէ՝ այն է պահպանել երկու երկիրները և կառավարութիւնները միացնող բարեկամութեան և մտերմութեան աւանդական կապերը։ Միւս կողմէ կը կարծեմ գիտնալ թէ գերմանական իշխանական ակումբներուն մէջ այդ տեսակցութիւնը բոլորովին գոհացուցիչ կը նկատուի և տիրող ընդհանուր զգացումը այն ուրախութիւնն է որ կ'արտայայտուի՝ տեսակցութիւնը տեղի ունեցած ըլլալուն համար։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Խիստ միջոցներ. — Վարշաւիայի արտաքսում մը։

Վիեննա, 3 ապրիլ. — (Թայմզի հեռագիր). — Քրաքովիայէն Վիէնէր Ալկեմայնէ Զայթունկի ուղղուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Վարշաւիայէն առնուած լուրերու նայելով՝ տեղւոյն ռուս իշխանութիւնները վերջերս խիստ միջոցներ ձեռք առած են։ Անցագիրներու կանոնները կը գործադրուին անողոք խստութեամբ և անոնք որ անցագիր կամ արտօնագիր չունին, անմիջապէս կ'արտաքսուին։ Վիեննայի մէջ ծանօթ պատկերահանի մը աղջիկը, որուն մայրը լեհ է, Վարշաւիա կը գտնուէր իր քրոջը քով որ քաղաքին ամէնէն առաջնակարգ սեղանաւորներէն մէկուն հետ ամուսնացած է։ Պատկերահանին աղջիկը յանկարծ հրաման ստացաւ անմիջապէս հեռանալ Վարշաւիայէն. այդ որոշման միակ պատճառն էր անոր կրօնքը։ Աղջկան բնակած փողոցը Խազախներով պաշարուեցաւ և ոստիկան զինուորներ տունը առնելու կեցան։ Այդ տեսակ դէպքեր ամէն օր կը պատահին Վարշաւիայի մէջ։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

Տոքթ. Մորիսընի հեռագիրը. — Մանչուրիոյ պայմանագրութիւնը. — Փոխարքաները. — Ապստամբութեանց զսպումը։

Լոնտոն. 4 ապրիլ. — Թայմզ այս առտու կը հրատարակէ Բէքինի իր թղթակցին հետեւեալ հեռագիրը զոր Բէքինէն ուղղած է ապրիլ 2 թուականով.

«Շաբաթ մը անցաւ այն թուականէն՝ զոր Ռուսիա իբրեւ պայմանաժամ որոշած էր Մանչուրիոյ պայմանագրութեան ստորագրուելուն համար, բայց ռուսական սպառնալիքներուն և ոչ մէկը գործադրուեցաւ մինչեւ հիմա։ Լամստորֆ կոմսը չզատուեց պայմանագրութեան ծրագիրը և ռուս դեսպան Պ. տը Կիրս տակաւին Բէքին կը մնայ։ Լի Հունկ-Չանկ միշտ կը խնդրէ չինական արքունիքէն փոխել իր որոշումը, բայց Սի-Նկան-Ֆու էն Բէքին դերապաշտօնական չինական դեսպանին տրուած բացարձակ հրամանները անփոփոխ կը մնան. թէ՛ այդ պարագան և թէ միւս Տէրութեանց ընթացքը ու գաւառային չինական բարձրաստիճան պաշտօնատարներու ընթացքը հաւանական չեն ընծայեր որ Չինաց կայսրը որոշումը ետ առնէ, ուրիշ բան է եթէ Ռուսիա նիւթապէս զեղչէ իր պահանջումները։ Կը հաստատուի թէ Չինաց իւրաքանչիւր փոխարքայ ու կառավարիչ ուղերձ մը ճամբած է արքունիքին, որ տալու Չանկ-Չի Թունկի և Լիու-Քուն-Եիի բողոքներուն։ Վալտէրսէ մարէշալը հրաւիրեց միջազգային զինուորներուն ընդհանուր հրամանատարները շաբաթ օրը գումարուիլ և ուսումնասիրել այն դրութիւնը զոր պէտք է ընդունիլ Բէքինի դեսպանատանց տեւական պաշտպանութեանը և Բէքինի ու ծովին միջեւ հաղորդակցութեանց ապահովութեանը համար։ Այդ էական խնդիրը եթէ լուծուի, այն ատեն կարելի պիտի ըլլայ զեղչել միջազգային զինուորներուն թիւը։ Ամերիկա գերազանցապէս բաղձալի է այն տեսակ շահու մը համար՝ որ չինական չէ։ Երկարատեւ անգործութիւն մը արդարեւ գէշ է զինուորներուն կարգապահութեանը ու առողջութեանը համար. նաեւ զանազան ազգերու միջեւ ցրտութիւնները աւելցնելէ զատ ուրիշ բանի չի ծառայեր։»

Շանկայ. — Լիու-Քուն-Եի և Չանկ-Չի-Թունկ փոխարքաները առաջարկեցին արքունիքին որ Մանչուրիոյ խնդիրը կարգադրուի հաշտութեան ընդհանուր բանակցութիւններուն հետ։

Պերլին. — Վալտէրսէ մարէշալը կը հեռագրէ Բէքինէն թէ երեք գումարտակ հետեւակազօրքերով և հեծեալ թնդանօթաձիգներով ապրիլ 1ին Փէյչէ գնդապետին հրամանատարութեամբ ճամբայ ելեր է Չի Լի Հայ լիճին կողմերը՝ Թիէն Ցինի հիւսիսային արեւելեան կողմը, ուր իմաց տուած էր թէ հրոսախումբեր երեւցած են։ Այդ զօրախումբը, Չի-Լի-Հայի մօտ հանդիպեր է հազար հոգիէ բաղկացած և թնդանօթներ ունեցող հրոսախումբի մը. Զօրախումբը զայն հալածեր է դէպ ի հարաւ. այդ միջոցին հալածումին մասնակցեր են նաեւ Թիէն-Ցինէն և Թոնկ-Եուէն ճամբայ ելած հեծելազօրքեր։ Չինացի տեղական իշխանութեանց յայտնած փափաքին վրայ, զինուորական գումարտակ մը Թիէն Ցինէն Հուանկ-Զուն և Լի Թինկ-Թեու ղրկուեցաւ՝ ժողովուրդը պաշտպանելու հրոսախումբերու դէմ։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Զինուորական գործողութիւններ. — Հանքերը. — Ժանտախտ։

Տուրպան, 4 ապրիլ. — Պոէրները արշաւանութիւններ կը գործեն Զուլուլանտի զանազան մասերուն մէջ, և այդ պատճառով բնիկներուն մէջ շարժում մը առաջ կու գայ։ Կը հաստատուի թէ կարգ մը Պոէրներ պատրաստ են անձնատուր ըլլալու։

—Ֆրէնչ զօրավարին գործողութիւններուն առաջ բերած ճնշումին հետեւանքով՝ Վրիհէյտի Պոէրները կը սկսին անձնատուր ըլլալ։

Լոնտոն. — Պատերազմական նախարարութիւնը կը հրատարակէ անգլիական կորուստներուն թիւը մինչեւ մարտ 31։ Ընդամէնը 14,728 մահեր կան՝ որոնց 694ը սպայ. կորուստներուն ընդհանուր թիւն է 17,692, որոնց մէջ են գերի իյնածները, անյայտացածները, և իրենց տեղերը ղրկուած անկարողները։

—Բարեյուսոյ Գլուխի կուսակալը պաշտօնապէս կը հեռագրէ թէ մինչեւ մարտ 30 ժանտախտէ բռնուած են 287 հոգի և 99ը մեռած են, Առաջիններուն մէջ կան 63 եւրոպացիներ և վերջիններուն մէջ ալ 19։ Մինչեւ հիմա հիւանդութիւնը կեդրոնացած է Բարեյուսոյ Թերակղզիին մէջ։

Քէյփթաուն. — Գոյացած պայմանագրութեան մը համաձայն, զինուորական իշխանութիւնները պիտի արտօնեն որ Ռանտի հանքերուն Սենեակը Եոհաննէսպուրկի հանքի պահապաններէն գործաւորներ առնէ՝ պայմանով որ ուրիշ անձեր զինուոր գրուին պահակները լրացնելու համար։ Կ'ենթադրուի թէ հանքերու Սենեակը պիտի կրնայ հարկ եղած գործաւորները գտնել հանքերը բանեցնելու համար՝ օրական հինգ շիլինով. սակայն Բարեյուսոյ փախստականները շատ տրամադիր չեն երեւար այդ պայմաններով վերադառնալ և հանքերուն մէջ աշխատիլ։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Անգլիոյ դէմ ցոյցեր Լիզպոնայի մէջ. — Սպանիա. — Պապական նուիրակը. — Քարոզ մը. — Անսովոր մահ մը. — Տանիմարքայի ընտրութիւնները. — Նաւային արկած։

Լորտ Բէրէսֆորտ, որ Անգլիոյ թագաւորին գահակալութիւնը ծանուցանելու պաշտօնով Լիզպոնա կը գտնուէր, երեք շաբթի առտու նոյն քաղքէն մեկներ է կառախումբով, որուն մէջ կը գտնուէին նաեւ Թրանսվալէ դարձող Կարմիր Խաչի Ընկերութեան պատկանող Գթութեան Քոյրեր։ Լորտ Բէրէսֆորտի մեկնելու պահուն կայարանին շուրջը հաւաքուած ամբոխը թշնամական ցոյց մը ըրաւ Լորտին դէմ. մինչեւ հոգեկառքին մեկնումը «Անկցի՛ն Անգլիացիները», «Կեցցե՛ն Պոէրները» աղաղակները կը լսուէին։ Շոգեկառքը կանգ առած գլխաւոր կայարաններուն մէջ կրկնուեցան այդ աղաղակները։ Ամէն տեղ Կարմիր Խաչի Ընկերութեան Գթութեան Քոյրերը խանդավառութեամբ ընդունուեցան։ Լորտ Բէրէսֆորտ վախնալով որ նմանօրինակ ցոյցեր Ֆրանսայի մէջ ալ տեղի չունենան, Պորտոյի մէջ կանգ առեր է, իսկ Գթութեան Քոյրերը շարունակեր են իրենց ճամբան։

—Վերջերս կատարուած մարդահամարի մը նայելով, Պէրլին քաղաքին բնակիչներուն թիւն է 2,528,242 հոգի. նախորդ մարդահամարի ատեն 2,112,540 էր։

—Սպանիոյ արտաքին գործոց նախարարը տեսակցութիւն մը ունենալով Պապին նուիրակին հետ, խնդրեր է անկէ միջնորդել կրօնական միաբանութեանց մօտ, որպէս զի Աւագ-ուրբաթի օրը կատարուած թափօրներուն չմասնակցին, ո՛ր և է ցոյցի առիթ չտալու համար։

— Ալիքանթէի մէկ եկեղեցիին մէջ երէց մը քարոզ տուած ատեն բանակին վրայ յարձակում ըրաւ։ Ներկաներուն մէջ գտնուած քաղաքային զգեստ հագած զինուորականներ ու աշակերտներ բողոքեցին, բայց անդրալեռնականները փորձեցին լռեցնել զանոնք, որուն հետեւանքով խառնակութիւն մը ծագեցաւ, և դաւազանով ու բռունցքով զիրար հարուածեցին։

—Տասնըութը տարեկան աղջիկ մը Բալթիմորի մօտ՝ Վիքթորի մէջ անձնասպան եղեր է տհաճելի մահուամբ մը։ Բարիւղ լեցնելով հագուստներուն վրայ՝ բռնկցուցեր և ողջ ողջ այրեր է, առանց ճիչ մը արձակելու։ Անձնասպանութեան շարժառիթը սա է թէ մէկուն կողմէ հրապուրուեր և լքուեր է։

Քոբենհակ, 4 ապրիլ. — Այսօրուան լրագիրները ամէնքն ալ համամիտ են հաստատելու թէ գաւառական ընտրութիւնները ջախջախիչ պարտութիւն մըն են պահպանողական կուսակցութեան համար և մասնաւորապէս Շէսթէթի համար։ Խորհրդարանը կազմող 114 անդամներէն ութը պահպանողական միայն ընտրուած են, և այդ ութին մէջ հինգը միայն դահլիճին կուսակից են. որ և է նախարարութիւն, ասկէ առաջ, նմանօրինակ պարտութիւն մը չէր կրած ընդհանուր ընտրութեանց մէջ։ Ամէն քաղաքներու մէջ ընկերվարականները մեծապէս աւելցուցած են իրենց ոյժերը, թէեւ զարմանալի դիպուածով մը, իրենց գլխաւոր պետը՝ Պ. Նիլսըն պարտուեր է շատ երիտասարդ ու անծանօթ մէկու մը կողմէ։

Պերլին, 4 ապրիլ. — Քայզէր Ֆրիտրիխ Գ. զրահաւորին մէջ ծանր արկած մը պատահեցաւ։ Ժայռի մը զարնուելուն հետեւանքով հրդեհ ծագեցաւ մեքենաներու սենեակին մէջ։ Հանրի իշխանը ինք անձամբ հսկեց հրդեհը մարելու գործին և միեւնոյն ատեն նաւաստիները սկսան նաւին մէկ մասին մէջ լեցուած ջուրը պարպելու։ Քանի մը ժամուան աշխատութենէ յետոյ՝ շոգենաւը, որ կորսուած կը կարծուէր, ճամբայ ելաւ դէպ ի Քիլ։

ԱԳԱՐԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Կահաւորման յատուկ ամեն տեսակ ապրանաց
Ղալաթիա, Զիւլֆարի փողոց, Սելանիկ խան, թիւ 1—9
Նոր հաստատուած սոյն մթերանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական գորգեր, աթոռներ և Թասչեայ գորգեր, թէքէյճներ, «Բիւլ» վարագոյրներ, սորընէր, քօրնիշներ, զարդի մոլումաներ և զանազան տեսակներով ճոխ կերպասներ, մահճակալներ, աթոռներ ու հայելիներ։ Կը վաճառուի յարգոյ հասարակութեան շատ դիւրամատչելի պայմաններով,
ՍՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄՈՒՆՔՈՎ
635 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ. — Իւլտըզի առաջին ատենան տրուեցաւ Գոսովայի նահանգին տէֆթէրտար Աշիրբազման էֆ.ի և Օսմանիէ պալատին քարտուղար Հօգգը էֆ.ի։ Միւթէմաիզի աստիճան՝ Ղալաթիոյ մաքսատան ուղեւորներու սալոնին տնօրէնի օգնական Մուզաֆֆէր պէյի։

—Րումէլիի Գազասկէր անուանուեցաւ Մահմուտ Բեսիմ էֆ.։

—Երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Աստլիայի նաւյ Իսմայիլ Սէյֆէտտին էֆ.ի։

ՄԱՀՈՒԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾ. — Կ. Պոլսոյ վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազութեան մէկ պաշտօնագիրը կը ծանուցանէ թէ Սուրիացի փախստական Սէլիմ Սէքքա որ Անվէրսէն իր ստորագրութեամբ եպերելի նամակներ Հայֆա ղրկած ըլլալուն համար իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած էր, եղեռնադատ ատեանին առջեւ ի բացակայութեան դատուեր և եպերելի արարքը հաստատուելով մահուան դատապարտուեր է, ինչպէս նաեւ ստացուածքներուն գրաւմանը և քաղաքային իրաւունքներէ զրկուելու։

ՊՈՒԼԿԱՐ ԽՌՈՎԱՐԱՐՆԵՐԸ. — Անցեալ օրուան թուականով ուղղուած հեռագրի մը նայելով, պուլկար կառավարութիւնը Սոֆիայի մէջ քոմիթէներուն կեդրոնը խուզարկութիւն կատարելով անոնց կնիքերը և գտնուած դրամները, թուղթերը զէնքերը առայն գրաւեր է։ Իգդամ կը գովէ պուլկար կառավարութեան այդ ընթացքը և յոյս կը յայտնէ թէ այդ քոմիթէները, ամէն տեսակ պաշտպանութենէ ու օգնութենէ զուրկ մնալով, վերջ ի վերջոյ ինքնիրեննուն պիտի փճանան։

—Նոյէ Ֆրայէ Բրէսէ Պուլկարիոյ ներկայ կացութեան վրայ գրած մէկ յօդուածին մէջ կ'ըսէ թէ նոր նախարարութիւնը ապահովութիւն տուեր է Բ. Դրան թէ բոլորովին պիտի նուաճէ սահմանագլուխը աւատակող հրոսախումբերը։ Վիեննական թերթը կը հերքէ այն լուրը թէ սահմանագլուխին վրայ անկարգութիւններ գործուած ըլլան։

Պ. ՍԹՈՅԼՈՎԻ ՄԱՀԸ. — Պուլկարիոյ նախկին նախարարապետ Պ. Սթոյլով, որուն մահը երէկ հեռագիրը ծանոյց, 1853ին ծնած էր Ֆիլիպէի մէջ։ Պ. Սթոյլով տեղւոյն նախնական վարժարանին մէջ դաստիարակուելէ յետոյ Կ. Պոլիս եկաւ ու Ռոպէրթ Գոլէճ յաճախելով շրջանաւարտ ելաւ. յետոյ Հայտելպէրկի համալսարանը ընդունուելով, 1870ին իրաւագիտական տոքթորի վկայական ստացաւ։ Պ. Սթոյլով Ֆիլիպէ դառնալէն ետքը Մարիցա անուն պուլկարերէն թերթ մը հրատարակեց։ Յետոյ զանազան պաշտօններ վարելէ ետքը 1894էն՝ Սթամպուլովի գործէ քաշուելէն ետքը, նախարարապետութեան պաշտօնին կոչուելով մինչեւ 1899 շարունակեց։ Պ. Սթոյլով պաշտօնէ քաշուելէ ետքը ազգայնական կուսակցութիւնը հաստատեց և ակումբ մը հիմնեց։ Այդ միջոցին Միր լրագրին ալ յօդուածներ կը գրէր։ Պուլկարերէնէ զատ գիտէր անգլիերէն, գերմաներէն, ֆրանսերէն, ռուսերէն, լատիներէն և յունարէն։ Զանազան տէրութիւններէ քսանըհինգ հատ պատուանշան ունէր։ Պ. Սթոյլով իր կեանքը ապահովագրած էր 60,000 ֆր.ի [illegible] և 50,000 ֆր.ի ալ Նիւ-Եորք Ընկերութիւններուն։ Պ. Սթոյլովի մահը իմացուելուն պէս նախարարապետը, նախարարները, քաղաքային ու զինուորական պաշտօնատարները և օտար հիւպատոսները անոր բնակարանը երթալով ցաւակցութիւն յայտնեցին ընտանիքին։ Պ. Սթոյլով շաբաթ առտու մեռաւ։ Սոպրանիէի նախագահը ծանոյց անոր մահը. բոլոր ժողովականները ոտքի ելած ունկնդրեցին. յետոյ որոշեցին ժողովին նիստերը սուգի համար դադրեցնել, վախճանեալին ընտանիքին ցաւակցութիւն յայտնել և յուղարկաւորութեան ծախքը կառավարութեան սնտուկէն հոգալ։ Յուղարկաւորութիւնը կիրակի օրը կատարուեցաւ մեծ հանդէսով։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԱՆԻԱ. — Լրագիրները կ'ըսեն թէ Պուլկար մը, Ռումանիոյ մէջ ամբոխեանց յատակագիծը պատրաստած ատեն, ձերբակալուեր է. վրայէն կարգ մը թուղթեր ալ գտնուեր են։

ՍՈՖԻԱՅԷՆ կը գրեն թէ Նախարարապետ Պ. Գարավէլովի թերթը՝ Բրէբորէց կը հերքէ այն լուրը թէ Պուլկարիա փոխառութիւն պիտի ընէ Ռուսիայէն։

ՊԱՅՐԱՄԻ շնորհաւորութեանց պահուն պատահած երկրաշարժի մասին Սէրվէթ հետեւեալը կ'արտատպէ Թանինէն.— «Մի միայն Վեհ. Սուլթանին մեծի արթնութեան շնորհիւն էր որ ծանր արկածներ չպատահեցան՝ Տոլմա Պաղչէի պալատան մեծ դահլիճին մէջ Պայրամի շնորհաւորութիւնները կատարուած միջոցին։ Երեք հազար հոգի ներկայ էին, երբ երկրաշարժի ցնցում մը սարսեց ահագին ջահերը և գորգեր սիւները։»

ԱՆԳԼԻՈՅ Թագաւորին գահակալութիւնը ծանուցանելու պաշտօն ունեցող անգլիական պատուիրակութիւնը, որուն պետն է Լորտ Ուոլսլի, այսօր Կ. Պոլիս կը ժամանէ։ Անգլիոյ դեսպանատունը երէկ իրիկուն այդ մասին հարկ եղած զեկոյցը ըրաւ արեւելեան երկաթուղիներու Ընկերութեան։

ԿԱՅՍ. ԹԱՆԳԱՐԱՆԻՆ կից կառուցուած նոր շէնքին շինութիւնը ամբողջացնելու համար մէկ միլիոն ղրուշի գումար մը յատկացուած է, որ պիտի հատուչուի կրթական Նախարարութեան՝ Մալիքէն ունեցած պահանջէն։

—Կայս. Թանգարանի վերատեսչութիւնը որոշեց բերել տալ Պաղտատի մէջ իր ներկայացուցիչներու կողմէ Տիգրիս գետէն գտնուած երեք հազարէ աւելի ոսկի հին դրամներ որոնք Ապպասեաններու ժամանակին կը վերաբերին։

ՀԱՆՔԵՐԸ.—Իզմիրի լրագիրները կ'ըսեն թէ երեք Իտալացիներ Անատոլուի նահանգներուն մէջ հանքերու մասին խուզարկութիւններ պիտի կատարեն։ Նոյն նպատակով Ամերիկացի մըն ալ մօտերս հոն պիտի հասնի։

ԳԵՐՄԱՆԱՑԻ Պ. Օսվալտ Միւլլէր և Պ. Շլայզ որոնք Բէրայի գերմանական վարժարանին մէջ ուսուցիչ են, գիտական ուսումնասիրութեան համար պտոյտ մը պիտի կատարեն Իզմիրի գաւառին մէջ։ Կայս. Իրատէ մը հրամայեց դիւրացնել Իզմիրի կառավարչին որ հարկ եղած դիւրութիւնը և աջակցութիւնը տայ անոնց։

ՄԱԽՍՈՒՍԷԻ Պինկազի շոգենաւը, ինչպէս երէկ ծանուցինք, Մուտանիայ նաւամատոյցին մօտ ժայռերուն վրայ նստած է։ Շոգենաւին վարի յարկը ջուրով լեցուած է։ Երէկ նաւաձիգ շոգենաւ մը և սուզակներ ղրկուեցան՝ ջուրերը պարպելու համար։ Պինկազին միտսուած տեղը գոցուելէ և ջուրերը պարպուելէ ետքը, խրած տեղէն պիտի ազատուի ու Պոլսոյ նաւահանգիստը պիտի բերուի։

ԱՅՏԸՆԻ կուսակալ Քեամիլ փաշայի որդին՝ Նաւային սպայ Սայիտ պէյ կայս. Բէկնապատ կարգուած է հազար ղրուշ ամսաթոշակի յաւելումով։

ԳԱՅՍԷՐԻԻ բէւսինէրու հրամանատար Չէքի փաշա որ ժամանակէ մը ի վեր Սկիւտար կը բնակէր և հիւանդ էր, առջի գիշեր մեռաւ։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.—Կիրակի օրը, Յունաց Անկախման տօնին առթիւ, հելլենական դեսպանին ներկայութեանը շնորհաւորութիւններ կատարուած միջոցին, Կ. Պոլսոյ հելլենական առեւտրական սենեակին դեր-նախագահ Պ. Ֆիթիլիս բանախօսութիւն մը արտասանելով ըսաւ թէ Թուրքիոյ և Յունաստանի կողմէ փոխադարձաբար մաքսային առաւելագոյն սակացոյցին ընդունումը մեծապէս օգտակար պիտի ըլլայ երկու երկիրներուն համար։ Պ. Ֆիթիլիս հելլենական առեւտրական սենեակին երախտագիտութիւնը յայտնեց Վեհ. Սուլթանին կայս. շնորհքին համար. նաեւ մասնաւոր շնորհակալութիւն յայտնեց հելլենական դեսպան Մավրոկորդաթօ իշխանին որ պատասխանելով յայտարարեց թէ հելլենական առեւտրական սենեակին յայտնած փափաքը՝ Թուրքիոյ և Յունաստանի բարեկամական յարաբերութեանց տեւական ըլլալուն համար, կատարելապէս կը համապատասխանէ երկու կառավարութեանց փոխադարձ շահերուն։

—Մաքսային առաւելագոյն սակացոյցին առժամեայ ընդունումը մեծ ուրախութիւն պատճառած է Հելլէնացիներուն։ Պիրէոնի վաճառականները Կ. Պոլսէն բազմաթիւ հեռագիրներ ստացած են ապրանք ղրկելու համար։ Միսի գինը որ ժամանակէ մը ի վեր բարձրացած էր Աթէնքի մէջ, իջեր է։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպան Սըր Նիքոլաս Օ'Քօնոր երէկ Բ. Դուռը գնաց, սակայն արտաքին գործոց Նախարար Թէվֆիգ փաշա բացակայ ըլլալով, Թարգման Սատտէտտին պէյի հետ տեսակցեցաւ։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանի խառն ժողովին չորս նոր անդամներուն ընտրութիւնը վաւերացուեցաւ Բ. Դրան կողմէ։

—Յունաց Պատրիարքական Փոխանորդը, Զատկի առթիւ, Կիրակի օրը շնորհաւորական այցելութիւն տուաւ դեսպաններէն ոմանց և պալատական նուիրակին։

ԻԶՄԻՐԻ Այա Ֆոթինի եկեղեցիին մէջ, անցեալներս, անվայել ընթացքի մէջ գտնուող երեսուներկու Յոյներ ձերբակալուած ըլլալով, ոստիկանութիւնը անոնց առանձինգին նախնական քննութիւններ աւարտած և տեղեկագիրները յանձնած է դատական պաշտօնեաներուն։ Միւսներուն քննութիւններն ալ առաջ կը տարուին։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱՅԷՆ կը գրեն թէ Լորտ Սոլզպէրիի որդին Լորտ Սէսիլ որ Մէֆքինկը Պօէրներուն կողմէ պաշարուած ատեն նոյն քաղաքը կը գտնուէր, Աղեքսանդրիա հասեր է։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ.—Երէկ մայրաքաղաքս ժամանեցին Վառնայէն 27 տնուոր 170 և Քէօսթէնճէէն ալ 62 խալամ գաղթականներ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ դեսպանը երէկ այցելեց Սկիւտարի Հոմ Սքուլը։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.—Անգլիա յանձնարարուելիք երկրորդ կարգի զրահաւորը Արմսթրոնկի գործարանին մէջ պիտի շինուի։ Ծրագիրները աւելի քննուած ու ընդունուած ըլլալով նոյն գործարանէն ճարտարագէտ մը Կ. Պոլիս պիտի գայ՝ շինութեան ծախքը որոշելու համար։

ՀԵՐՔՈՒՄ.—Սապահ կը հերքէ այն լուրը թէ Մախսուսէի Առսլան շոգենաւը, ուր ուխտաւորներ կը գտնուէին, Կարմիր ծովին մէջ խրած ատեն ուղեւորներէն քանի հոգի խեղդուած ըլլան։ Նոյն թերթը կը յայտնէ թէ բոլոր ուղեւորները ազատուած են և թէ շոգենաւը ազատելու համար ալ ամէն ջանք կ'ըլլայ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ երկաթուղիներու Ընկերութիւնը Էսկիշէհրէն մինչեւ Գոնիա գիծին փոխադրութեան համար նոր սակացոյց մը պատրաստեց և մասնաւոր առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց Նախարարութեան, վաւերացուելու համար։

ՄԱՐԱՇԻ մէջ առեւտրական ու երկրագործական սենեակ մը հաստատուած է։

ՍՈՒՏԱՆԻ կուսակալը տեղւոյն յոյն հասարակութեան գետին մը նուիրեր է՝ եկեղեցի մը և վարժարան մը կառուցանելու համար։

ՇՈԳԵՆԱՒԻ ՄԸ ՀՐԴԵՀ.—Ռուսական Նախիմով շոգենաւը, ուր Եաֆայէն ու Պէյրութէն առնուած քառասուներկու ուղեւորներ և ապրանքներ կը գտնուէին, Մարտ 20ի իրիկուը սուրիական Տրիպոլսոյ նաւահանգիստէն ճամբայ ելած էր դէպ ի Կ. Պոլիս։ Հետեւեալ օրը ժամ 10ին երբ շոգենաւը Կիպրոսի բացերէն կ'անցնէր, մեքենային մթերանոցն՝ երեւ ածուխները կրակ առին և գոյացած կազը Թնդանօթի ձայնին նման որոտալով մը պայթելով, մթերանոցին տախտակները օդը ելան։ Ուղեւորները յանկարծակիի եկած աներկու խուճապի մը մատնուեցան և սկսան պօռալ. նաւապետը այդ վիճակին առջեւ շուարած մնաց։ Նաւաստիները կարծելով որ մեքենան ու կաթսան պայթած են, հրամայեցին մակոյկները իջեցնել՝ ուղեւորները ազատելու համար և իրենք ալ վար իջան. Բիչ վերջը ճշմարտութիւնը հասկցուեցաւ և տեսնուեցաւ թէ ածուխի մթերանոցին տախտակները կ'այրէին. անմիջապէս հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուեցան և հրդեհին առաջքը առնուեցաւ։ Ուղեւորներէն Հասան անուն Պարսիկի մը մազերը, մօրուքը նայն այրեցան։ Կին մը ու 15 տարեկան աղջիկ մը այնքան վախցան որ ուշքերնին բռնուեցաւ, սակայն շոգենաւին բժիշկին դարմաններովը առողջացան։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Սիրքէճիի Մոնիթա օթէլին վերի յարկի 22 թիւ սենեակը բնակող Տօքթ. Հալիմ էֆ. առջի գիշերը անձնասպան եղաւ ռէվոլվէրով։ Հալիմ էֆ. դեկտեմբեր 28ին Սամսոնէն (Եէմէն) Կ. Պոլիս եկած ու նոյն օթէլը իջեւանած էր։ Կիրակի իրիկուն Հալիմ էֆ. սենեակը մտած և հետեւեալ օրը դուրս ելած չըլլալով, օթէլին վարձակալը՝ Օսման աղա կասկածեցաւ. վեր ելաւ և տեսաւ թէ Հալիմ էֆ.ի սենեակը ներսէն կղպուած է. կասկածները շատնալով վարձակալը իմաց տուաւ ոստիկանութեան։ Ոստիկանները խկոյն նոյն օթէլը փութացին և դրան բանալիին ծակէն տեսան թէ սենեակին մէջ արեան հետքեր կան. անմիջապէս դուռը բացին և ներս մտան։ Հալիմ էֆ. անկենդան պառկած էր ձախ կողմին վրայ։ Սենեակին բոլոր վարագոյրները գոցուած էին։ Հալիմ էֆ. ռէվոլվէրը բերնին մէջ պարպելով վերջ տուած էր կեանքին։ Դիակը ոստիկանութեան բժիշկներուն կողմէ քննուելէ յետոյ, բժշկական վարժարանը ղրկուեցաւ։ Անձնասպանութեան շարժառիթին համար զանազան զրոյցներ կան։ Մէկ կողմէ կ'ըսուի թէ հիւանդութեան մը ենթակայ ըլլալով յուսահատեր է. ուրիշ զրոյցի մը նայելով ամուսնալուծութիւն բրած և այդ պատճառով բաւական զգածուեր է. ըսողներ ալ կան թէ քանի մը օրէն երկրորդ անգամ պիտի ամուսնանայ եղեր։ Գոյքերէն զատ 48 ոսկի չափ գումար մը գտնուած է վրայէն։ Հալիմ էֆ. 45 տարեկան էր և բաւական գեղադէմ։

ՀՐԴԵՀ.— Պուրկազ կղզին մէջ Աւետաբեր լրագրին խմբագիրներէն Սամուէլ էֆ.ի տունէն, առջի գիշեր, հրդեհ ծագելով ամբողջ շէնքը այրեցաւ։ Սամուէլ էֆ. բոցերուն մէջ մնալով, պատուհանէն վար նետուեցաւ ու ինքզինքը ազատեց. կ'ըսուի թէ տունը ապահովագրուած է եղեր։

ՄԱՔՐԻՔԻՒՂԻ Թաղապետական պարտէզին դէմ նոր կառուցուած տան մը հրդեհի պատը՝ տասը կանգուն բարձրութեամբ երեք յանկարծ փլաւ, սակայն բարեբաղդաբար մարդու կորուստ չպատահեցաւ։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻ Պոլսոյ, Ղալաթիոյ ու Բերայի ճիւղերը յառաջիկայ հինգշաբթի ու երկուշաբթի գոց պիտի ըլլան։

VIN DE PEPTONE

Այն դեղերը որոնք քանի մը արտադրութիւններէ կը բաղկանան, շուտով կը լուծուին, ինչպէս որ բժիշկները յաճախ կ'անդրադառնան թէ անոնցմէ որը օգտակար եղած է։ Ուստի պէտք է միշտ պարզ դեղերը առնել, ինչպէս վէն տը բէբթօն, առաջնակարգ սնունդ մըն է, անկէ մէկ սովորական գաւաթին մէջ 10 կրամ եղած միս կը գտնուի, որ դիւրաւ կը մարսուի և շատ կը փնտռուի անարիւնութեան, ստամոքսացաւէ տառապողներուն և գէշ սնունդ առնողներուն համար։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ
Ապրիլ 8, երկուշաբթի գիշեր, ժամ 9½ին
ԾՐԱԳԻՐԸ

ՊԷԹՈՎԷՆ	Սէմֆօնի ան բէ մինէօռ
Ս. ՍԱՆՍ	Լա ժէօնէս տ'Էրքիւլ
ԺԻՐՕ	Քառնավալ
ՊՕԼՄԱՆ	Մընիւէ
. . . .	Լէ գ'Ալմ
ՎԷՊԷՐ	Ուվէրդիւր

4—4

ՇԸՄԻԶԸՐԻ ԻՒՆԻՎԷՐՍԷԼ

399 ՊԷՐԱ, ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ 399
Հինգշաբթի, ուրբաթ և շաբաթ
29, 30 և 31 մարտ

ՑՈՒՑԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՓՈՂԿԱՊԵՐՈՒ
Շատ զեղչուած գիներով 1-3

Ազգային Լուրեր

Թիֆլիսէն հետեւեալները կը հաղորդեն մեզ.— Ս. Հայրապետը մօտ օրերս Բեսարաբիա է մեկնելիք. ինչպէս իմանում ենք՝ պիտի անցնի Բագուի վրայով. Բեսարաբիայից կը վերադառնայ Բաթումի վրայով։

*** Մարտ 1ին, երեկոյեան ժամը 6ին, Ներսիսեան դպրանոցի Հոգաբարձութիւնը ներկայացաւ Ս. Հայրապետին, ցանկալով իմանալ Ն. Ս. Օծութեան կարծիքը դպրանոցի նոր շէնքի կառուցման մասին։ Հոգաբարձութեան մեծ մասը անյարմար էր համարում դպրանոցի նոր շէնքի փոխադրութիւնն Աւլաբարի կողմերը, բայց Ս. Հայրապետը այդ անյարմարութիւնները հիմնաւոր չգտաւ և յայտնեց որ եթէ Հոգաբարձութիւնն աւելի յարմարաւոր տեղ ունի ի նկատի դպրանոցի նոր շէնքը կառուցանելու համար, այդ դէպքում ինքը Ս. Հայրապետը սիրով կը հաստատի Հոգաբարձութեան այդ ցանկութիւնը, իսկ եթէ ցանկալի է համարում դպրանոցը հին տեղում վանքի աւագ եկեղեցու մօտ կառուցանել, այն ժամանակ Ն. Ս. Օծութիւնը ոչ մի կերպով չի համաձայնուիլ հաստատելու Հոգաբարձութեան այդ վճիռը, որովհետեւ այս վերջին տեղում թէ՛ գետինը փոքր է ու անյարմար և թէ օդն ապականուած։

*** Ս. Հայրապետը Պարսկ.-Հնդկաստանի առաջնորդ Մաղաքիա եպիսկ. Տէրունեանին հրամայեց թէ նորանից էլ միածին վերադառնալ, յայտնելով նրան որ իր տուած հրաժարականն ընդունուած է վերջնականապէս։ Միեւնոյն հրաժարականի ընդունուած լինելու մասին զեկուցուած է նոյնպէս յիշեալ թեմի փոխանորդ Բագրատ վարդապետ Վարդազարեանին, վիճակի խորհրդարանին և հոգաբարձութեան։

*** Բուլղարիոյ հայ հասարակութիւնն պատրաստութիւններ է տեսնում մօտ օրերս Ս. Կաթողիկոսին ընդունելու պատշաճաւոր կերպով։ Ուրախութիւնն ընդհանուր է, հասարակութիւնը իւր միջից մի մասնաժողով է ընտրել հարկաւոր կարգադրութիւններն անելու համար։ Պակաս ցանկութիւն չի յայտնում և տեղական այլազգի բնակչութիւնը Ն. Օծութեան տեսութեան արժանանալու։ Նոյնպէս ցնծութիւն է տիրում և այն կողմի հայրենի գիւղերում, որոնց բնակչութիւնը պատրաստւում է Բուլղարիա գնալու Ն. Ս. Օծութեան Ս. աջը համբուրելու համար։

—Մոնբէլիէէն կը գրեն մեզ.—Մարտ 30ին (ք. ե.) Մոնբէլիէի հայ ուսանողութիւնը ուրախութեամբ տօնեց իր անդամներէն Պ. Կարապետ Թապաքեանի բժշկական ուսմանց աւարտումը։ Փայլուն կերպով պաշտպանեց իր բժշկական թէզը, որուն նիւթ ընտրած էր հազուադէպ հիւանդութիւն մը (galactocèle)։ Սոյն աշխատութեան խնամքով դրուած ըլլալուն ու անոր մէջ իրեն յատուկ ինչ ինչ գաղափարները զօրաւոր կերպով պաշտպանելուն համար՝ իր քննիչ բրօֆէսօռներուն միաձայն գովասանքներուն ու շնորհաւորութիւններուն արժանացաւ։ Պ. Կարապետ Թապաքեան բնիկ Կիւմիւշխանէցի է. հինգ տարիէ ի վեր տեղւոյս բժշկական համալսարանին դասախօսութեանց կը հետեւէր. ու ո՛րքան բազմաթիւ եւ դժուարին քննութիւնները ամէնքն ալ իրենց ժամանակին անցնելէ ետք (ինչ որ քիչ ուսանողներ կը յաջողին ընել) կարճ ատենուան մը մէջ աւարտեց իր ուսումը։ Իր հայրենակից ընկերները թէպէտեւ կը ցաւին որ պիտի զրկուին ալ այսուհետեւ իր ընկերակցութենէն, բայց միւս կողմէն ալ կը խնդակցին իրեն հետ իր յաջողութեան համար ու իր նոր ասպարէզին մէջ ալ յառաջդիմութիւն ու յաջողութիւն կը մաղթեն սրտագին։

—Էնկիւրիի առաջն. տեղապահ Պետրոս վարդապետ Ներկարարեան Պատրիարքարանի հրահանգին համաձայն Նալլըխան երթալով, 12 օր հոն մնացեր՝ ըստ օրինի թաղ. Խորհուրդ կազմեր և տեղացիներու միջեւ եղած հակառակութեանց վերջ տուեր է։

—Վանայ գաւառական վարչութիւնը խնդրեր է Պատրիարքարանէն որ առաջնորդ տեղապահ Սահակ Ծ. Վարդապետի պաշտօնը հաստատող կայս. Պէրաթը ղրկուի։

ԱԶԴ.— Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ վաքֆէն Բերա, Հիւսէին աղա թաղ, Սաքըզ Աղաճը ճամբէն թիւ 103 կրկ. արսան, որ 3 մէթր 30 սանդիմ լայն, 25 մէթր խորութիւն ունի և մօտաւորապէս 68 կանգուն է և երկու կողմն ալ փողոց, մաքրել մնացած լինելով աճուրդի դրուած է։ Գնել փափաքողք կը հրաւիրուին, թուականէս մինչեւ 31 օր, ներկայանալ յիշեալ Ս. Եկեղեցւոյ Խնամակալութեան, ամէն օր մինչեւ ժամ 4։
Ղալաթիա, 26 մարտ 1901 1—5

Արմաշի վանուց մէջ Բաստէօրի դրութեամբ ամէնայն խնամօք պատրաստուած և ցարդ ամէնայն զգուշութեամբ պահուած Պաղտատի տեսակ շերամի հունտ վաճառման համար տրամադրելի ըլլալով կանխիկ դրամով գնել փափաքողներէ կը խնդրուի նամակով կամ անձամբ դիմել ուղղակի կամ Արմաշու դպրեվանուց տեսչութեան և կամ Ղալաթիա, Եըլտըզ խան (Փոփսիօն խանի կռնակը) թիւ 7, Տիգրան Բարսեղեանի գրասենեակը։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

Տէր խմբագիր,

Երէկուան տեղական թերթ մը իր Ազգային լուրերուն մէջ՝ Ֆէքի գիւղի քահանան յանդգնութիւն մը ընելով, առանց Թաղ. Խորհրդոյ ծանուցագրի և քորանթինայի, ննջեցեալ մը թաղեր է, և սոյն խնդիրը քարոզչին և Ս. Պատրիարքին դրուեր է կ'ըսէ։

Ուստի՝ յանուն արդարութեան Ձեր վաղուան թերթին մէջ հաճեցէք ճիշդ եղելութիւնը դնել որ հետեւեալն է.—

Ժողովականներէս անկեալ կին մը անցեալ հինգշաբթի գիշեր մեռած ըլլալով՝ ստիպուած էինք հետեւեալ օրը վերցնել մէկ վարդապետով և չորս քահանայով. որովհետեւ պատրաստ դրամ չունէինք հետեւեալ օրը վճարելու համար, ես և Ֆէքի գիւղի քարոզիչ Հայր Սուքիաս երաշխաւոր եղանք, սակայն Թաղ. Խորհրդոյ քարտուղարը չընդունեց մեր և անոր երաշխաւորութիւնը. մինչեւ ժամը 9 ու կէս սպասեցինք Ս. Երրորդութեան։ Ննջեցեալը Ֆէքիտեպէ թաղը ըլլալուն համար՝ քահանայք, դպիրք, լուսարար և ժամկոչ կը սպասէին ննջեցեալին տունը և որովհետեւ բժշկական քարոյթը և Համիտիյէ թէզքէրէսին առաւօտեան ժամ 1 ու կէսին յանձնեց էի Բերայի խորհրդարանը՝ անշուշտ քորանթինան և ծանուցագիրը պատրաստ էին հոն։ Դրամները չվճարուելուն պատճառաւ ծանուցագիրը ինծ չըտուին. հիմա յանդգնութիւնը Ֆէքի գիւղի քահանայի՞ն է չէ թէ Բերայի Թաղ. Խորհուրդին. դատելը ընթերցողներու կը ձգեմ։

ՖԷՔԻ-ԳԻՒՂԻ ՔԱՀԱՆԱՆ
Բերա, 26 մարտ 1901

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս օր Բօնսդանդինօբլը)

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

ՊԻԼԿՐԱՏ 8 ապրիլ.—Անգլիական այն պատուիրակութիւնը որ Խոսովա գաւառին գաղթականութիւնը Վեհ. Սուլթանին ծանուցանելու պաշտօնը ունի և որուն գլուխը կը գտնուի Լորտ Ուըլլէ, դէպ ի Կ. Պոլիս ճամբայ ելաւ։

Պ. ԼՈՒՊԷ

ՆԻՍ.— Հանրապետութեան Նախագահը հոս հասաւ և հարիւր մէկ թնդանօթներով ողջունուեցաւ։ Կայարանին մէջ ընդունուեցաւ Նիսի քաղաքապետին ու զինուորական պաշտօնեաներուն կողմէ։ Քաղաքը շքեղապէս զարդարուած է, մահակապատկերով յաղթական կամարներ շինուած են։ Պ. Լուպէ անցած ատեն ժողովուրդը պօռաց՝ «Կեցցէ՛ Պ. Լուպէ. կեցցէ՛ Հանրապետութիւնը»։ Կէսօրէն վերջը Նախագահը պիտի ընդունի Պուլկարիոյ իշխանը։ Նախագահը քաղաքապետութեան պաշտօնատանը մէջ ընդունեց Նիսի եպիսկոպոսը որ վերջերս մերժած էր իրեն տրուած Պատուոյ Լէգէոնի խաչը։ Պ. Լուպէի ներկայացնելով Նիսի եկեղեցական պաշտօնեաները, ըսաւ որ եկեղեցականները արդարութեան ու անյիշաչարութեան գաղափարներով ներշնչուած են, ինչպէս նաեւ անկեղծ հայրենասիրութեամբ մը։ Պ. Լուպէ յետոյ ընդունեց Մէքինկէյ զօրավարը որ իր սպաները Նախագահին ներկայացնելով, ըսաւ թէ ամէնքն ալ կը պահեն Հանրապետութեան Նախագահը ողջունելուն հաճոյքը։ Զօրավարը յարեց թէ բանակին սպաները միշտ պիտի ջանան արժանի ըլլալ Հանրապետութեան վստահութեանը։ Պ. Լուպէ պատասխանեց թէ կը պանծայ Ֆրանսայի բանակովը և թէ գիտէ որ անիկա ամէն ջանք կ'ընէ պատրաստ ըլլալու ազգային բոլոր պատահականութեանց։

ՍՊԱՆԻԱ

ՄԱՏՐԻՏ.— Հակակղերականներուն կողմէ Մալակայի և Գորունեայի մէջ գումարուած միթինկներու ատեն որոշուեցաւ խնդրել կառավարութենէն որ կրօնական միաբանութիւնները արտաքսուին։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ.— Բէքինէն ապրիլ 6 թուականով կը հեռագրեն թէ կը հաստատուին Մոնկոլիոյ մէջ խռովութիւններ ծագած ըլլալու զրոյցները։ Կը վախցուի թէ մի՛ գուցէ Թուէնկ—Ֆու—Սիանկ և Թուան իշխանը անոր թելադրիչները եղած ըլլան։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.— Թայմզ կ'իմանայ Բէքթաունէն ապրիլ 6 թուականով թէ Սաթէրտոնի հիւսիսային կողմէն քսան մղոն հեռուն Շէբըր պօէր հրամանատարը գերի բռներ է անգլիական հեծելազօրքերու խումբ մը։

—Բրոնսթաունէն ապրիլ 6 թուականով կը հեռագրեն Թայմզի թէ Պոթա ու Տէվէթ զօրավարները միացեր են Վրէտէի մօտ։

Պ. ՎԱԼՏԷՔ ՌՈՒՍՍՕ

ՓԱՐԻԶ.— Պ. Վալտէք-Ռուսսոյի առողջական վիճակին բարւոքումը կը յառաջդիմէ։

ՇՐՋՈՑԱՅԻ ԱՆԳԼԻՈՅ ՀԻՒՊԱՏՈՍԸ

ՋԷԹԻՆՆԷ.— Շրջոցայի Անգլիոյ հիւպատոսը Պ. Հօլլանտը յանկարծամահ եղաւ։

ԻՏԱԼԻՈՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ

ԹՈՒԼՈՆ.—Իտալիոյ նաւատորմը հոս հասաւ։ Ռոմէն զինուորական նաւահանգիստի վերատեսուչ Թուլոնի, Լէբանօ մարտանաւը գնաց՝ ողջունելու Իտալիոյ նաւատորմին հրամանատար Ճէնովայի դուքսը։ Տեսակցութիւնը շատ մտերմական եղաւ։

(Աժանս Նասիոնալ)

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՓԱՐԻԶ, 8 ապրիլ.— Պ. Վալտէք-Ռուսսօ, որուն առողջական վիճակը զգալապէս բարւոքած է, մօտերս Վենետիկի մէջ պիտի տեսակցի Գերմանիոյ ու Իտալիոյ նախարարապետներուն հետ։

ԻՏԱԼԻՈՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ

ԹՈՒԼՈՆ.— Իտալիոյ նաւատորմը, Ճէնովայի դուքսին հրամանատարութեամբ, այսօր կէս օրին հասաւ։

Պ. ԼՈՒՊԷ

ՆԻՍ.— Պ. Լուպէ, ծովային մթերանոցներու կառավարիչ Պ. Կուանէի հետ, Նիս հասաւ ժամ 10ին։ Կայարանին մէջ ընդունուեցաւ Նիսի քաղաքապետ Պ. Սօվանի կողմէ։ Նախագահը կայարանին մէջ աշխատութեան պատուոյ շքադրամներ տուաւ Բարի Լիոն-Մէտիթէռանէ Ընկերութեան պաշտօնեաներուն. նաեւ պատուանշաններ զանազան պաշտօնեաներու։ Պ. Լուպէ յետոյ կառավարչին պաշտօնատունը գնաց, ուր ընդունեց տեղական իշխանութիւնները և Նիսի եպիսկոպոսը որ յայտարարեց թէ կառավարութիւնը պարտի կրօնական անյիշաչարութիւն և ազատամտութիւն ցոյց տալ։ Պ. Լուպէ պատասխանեց թէ ատոնք միշտ պիտի տրուին այն եկեղեցականներուն որոնք կը յարգեն հանրապետական հաստատութիւնները։ Պ. Լուպէ նոյն պաշտօնարանին մէջ 60 հոգինոց սեղան մը տուաւ. յետոյ այցելեց երկրագործական մրցումը, երկրագործական Ընկերութեան կեդրոնատեղին և ծաղիկներու ցուցահանդէսը որ հրաշալի է։ Երեկոյ գտնուեցաւ նաեւ մարմնամարզի մրցումին։ Ժամ 7ին 350 հոգինոց սեղան մը տրուեցաւ Նիս քաղաքին կողմէ։ Պ. Լուպէ ըսաւ թէ ազատական հանրապետութիւնը պահպանելու համար պէտք է կոչում ընել միութեան։ Շքեղ հրախաղութիւններէ ետքը Նախագահը ներկայ գտնուեցաւ թատերական ներկայացումի մը Օբերայի թատրոնին մէջ։ Քաղաքը շատ շքեղ կերպով զարդարուած է։ Պ. Լուպէ ջերմագին խանդավառութիւններով ընդունուեցաւ։

ԴՐԱՄԱՏՆԵՐ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱՐԻԶ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Պեռճ Դ.	Ս. Ս.	85	32
Ամէնէն բարձր գին	»	85	33
Ամէնէն վար գին	»	85	31
Բուլէնի երկաթ. գաղ.	Ֆր.	113	75
Ամէնէն բարձր գին	»	113	87
Ամէնէն վար գին	»	113	50

ՊՈԼԻՍ 27 Մարտ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Պեռճ Դ.	Ս. Ս.	85	32
Բուլէնի երկաթուղի	Ֆր.	113	50
Օսմանիէ		—	—
Բէճիթ		12	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քաէտէ ծխախոտ Օսմ.		1	06
Ընդ. Օս. Շոգենաւ ե Վառելոս		4	13
Օսմ. Երկաթ. Ընկ.		4	02
Թրամվէյի բաժնեթ.		6	25
» հիմնական		191	—
» պարտամուրհ.		460	—
Փարտամ Կ. Պոլսոյ		450	—
Թիւնէլի		90	—

ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆՆԵՐ

ԱՄԷՆՔԴ ԱԼ ԴԻՄԵՑԷՔ
Ղալաթիա, Մեծ Միլլէթ Խան, Ա. յարկ, թիւ 16
Ուր հասած են գարնան վերջին նորաձեւութիւնները

Սոյն վաճառատունը որ կարող տնօրէնի մը շնո հիւ ամէն տեսակ ապրանքներու ճոխ և կատարեալ մթերք մը ունի, այս օրերս ստացած է գարնան բոլոր նորաձեւութիւնները, և հետզհետէ ամէն օր ալ կը հասնին նոր ապրանքներ. կիներու և աղջիկներու համար ժաքէթներ, բէլըրիններ, պլուզներ և միջնազգեստներ, տղոց համար զգեստներ և բաղբսիւներ, այրերու և կիներու համար ամէն տեսակ ճերմակեղէններ և ուրիշ շատ մը ապրանքներ կը ծախուին անմրցելի գիներով։ Սոյն վաճառատունը ամէն օր բաց է մինչեւ ժամ 6 (Ը. Ե.) ինչպէս նաեւ կիրակի օրերը։ 11—12

ԷՄՆԻՅԷԹ ՍԱՆՏԸՂԸ ԷՄԼԱՔ ՄԻՒՏԻՒՐԻՅԷԹԻ ԻԼԱՆԸ

Սէնէտի 309, 309, նումէրօսը 14952, 18646 էսամի Թէրէզօն հանըմ Գօզոս էֆ վէ Գաթինկօ հանըմ. Պէօյիւք տէրէտէ Պէօյիւք տէրէ ճատտէսինտէ բիպայա մահալլէսինտէ քէային թախմինէն տէօրթ եիւզ մէթրօ արսա իչէրիսինտէ մէյանի չէմինի գաթը քէարկիր տիկէրլէրի ախշապ օտալարը տէօրթ գաթտան իպարէթ թախմինէն վէ Փէվգանի օն ալթը օտա վէ քէալիօ իքի սալօն վէ մէրմէր տէօշէլի հավլի վէ միւշթէմիլաթը սայիրէյի հավի վէ սէնէվի իքի եիւզ լիրա քիրասը սըրֆ միւլք պիր պապ սանիլաթէ իլէ արգա ճիհէթինտէ թախմինէն ալթը զրա միքտարի քէղը սըրֆ միւլք պիր գաթտա ալղըշէնին տէօ թ հիսսէ իթիպարիյլէ իւչ հիսսէսի։

Սէնէտի 302, նումէրօսը 2225 էսամի Եանի. Պէշիքթաշտա գարագաշ Իպրահիմ աղա մահալլէսինտէ Բէօրրիւ Պաշը ճատտէսինտէ քէային եիւզ ալթը մէթրօ էլլի սէքիզ սանթիմէթրօ արսա իչէրիսինտէ մէյանի իքի գաթտան իպարէթ տէօրթ օտա պիր մաթպախ պիր քիլար պիր սուֆա վէ փէվգանիտա ճիհաննիւմա վէ միւշթէմիլաթը սայիրէյի հավի սըրֆ միւլք խանէ իլէ տէօրթ պին իւչ եիւզ սէքսէն իքի մէթրօ սէքսէն իքի սանթիմէթրօ մամաղալընին իպարէթ վէ սէնէվի իքի պին իքի եիւզ ղրուշ իճարէյի սըրֆ միւլք սըտ ... թամամը թէմամը։

Սէնէտի 303, նումէրօսը 382, էսամի Սաադէթ պէյ. Պէյքօզտա Գավագ Տէրէ ճատտէսինտէ քէային իքի գըրգ պիր նումէրօլու հարէմ տաիրէսի իքի օն տէօրթ մէթրօ արսա իչէրիսինտէ մէյանի քէարկիր իքի գաթտան իպարէթ ալթը օտա իքի սուֆա վէ պոտրում վէ արգա ճիհէթինտէ վէ իւսթիւ ախշապ օչարագ իքի գաթ վէ տէօրթ օտա իքի սուֆա վէ մաթպախ վէ պաղչէ տէրունինտէ լիմոնլըգ վէ օն տէօրթ տէօնիւմ միգտարը էյճարը միւս-մէրէ վէ զայըր միւտմէրէյի հավի վէ պաղչէ տէրունինտէ իքի տանէ վէ պիր գույու վէ միւշթէմիլաթը սայիրէյի հավի չէմինի մուգաթաալու էանիյէսի միւլք չէմինի մուգաթաալու հարէմ վէ սէլամլըգ իքի պապ քէօշք իլէ պաղչէնին թէմամը։

Սէնէտի 305, նումէրօսը 383, էսամի Շէրիֆէ Խատիճէ հանըմ. Քիւչիւք Չամլըճատա Ուզուն Չայըր Թարիգի ճէհէթինտէ քէային տէօրթ նումէրօլու եիւզ էլլի ալթը մէթրօ արսա իչէրիսինտէ մէյանի ալթը գաթը քէարկիր իւսթիւ ախշապ իքի գաթտան իպարէթ չէմինի մուգաթաալու կիւրուսմ միւլք սէքիզ օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր խարիճինտէ մաթպախ վէ պիր համամ վէ միւշթէմիլաթը սայիրէյի հավի քէօշք իլէ օն սէքիզ տէօնիւմտէն իպարէթ պաղ վէ թառլանըն թէմամը։

Սէնէտի 99 նումէրօսը 442, էսամի Սարուհի գատըն. Իւսքիւտարտա Ալթունի Զատէ մահալլէսինտէ Թոփտաշ էիօղլու ճատտէսինտէ քէային օն իքի նումէրօլու իքի եիւզ գըրգ արշըն արսա իչէրիսինտէ մէյանի ախշապ իքի գաթտան իպարէթ ալթը օտա վէ սուֆա վէ մաթպախ վէ իքի պին արշըն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սայիրէյի հավի սըրֆ միւլք պիր խանէնին թէմամը։

Սէնէտի 308, նումէրօսը 12081, էսամի Մէօդրիւպէ գատըն. Սկիւտարտա Ալթունի Զատէ մահալլէսինտէ Թոփտաշ էիօղլու ճատտէսինտէ քէային օթուզ պիր նումէրօլու ախշապ օչարագ թախմինէն եիւզ էլլի մէթրօ արսա իչէրիսինտէ իքի գաթտան իպարէթ եէտի օտա վէ պիր մաթպախ վէ սուֆա վէ միւշթէմիլաթը սայիրէյի հավի էանիյէսի միւլք վէ չէմինի մուգաթաալու իքի պէօլիւք պիր պապ խանէ իլէ արգա ճիհէթինտէ տէօրթ եիւզ էլլի մէթրօ մէզդուր պաղչէնին թէմամը։

Սէնէտի 303, նումէրօսը 2706, էսամի Ալիյէ Սափիյէ հանըմ. Սկիւտարտա Գույուճուգ Մէհմէտ մահալլէսինտէ Թաշ գէր Գազազ սօգաղընտա օն տէօրթ նումէրօլու իքի օն մէթրօ արսա իչէրիսինտէ մէյանի ախշապ իքի գաթտան իպարէթ եէտի օտա վէ միւշթէմիլաթը սայիրէ վէ արգա ճիհէթինտէ էյճարը միւսմէրէ վէ զայըր միւտմէրէյի վէ տէրունինտէ գույու վէ հավուզ վէ տէօրթ եիւզ էլլի մէթրօ պաղչէյի հավի պիր պապ վագֆ խանէնին թէմամը։

Սէնէտի 303, նումէրօսը 5318, էսամի Եօրկի վէ Իսրայէլ գալֆալար. Մոդայի գարիյէսինտէ Պէհրամիյէ սօգաղընտա քէային սէքիզ նումէրօլու իքի եիւզ արշըն արսա իչէրիսինտէ մէյանի ախշապ վէ իւչէր գաթտան իպարէթ տէօրթ օտա պիլէր մաթպախ պիրէր գույու վէ արգա ճիհէթլէրինտէ իւչէր եիւզ արշըն պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սայիրէյի հավի չէմինի մուգաթաալու էանիյէսի միւլք իքի պապ խանէնին թէմամը։

Սէնէտի 303, նումէրօսը 4012, էսամի Թագէօս վէ Պէտրոս գալֆա. Գուզկունճուգտա Նագաշ սօգաղընտա քէային միւ-քէրրէր օն իքի նումէրօլու էլլի իքի մէթրօ արսա իչէրիսինտէ մէյանի ախշապ իքիշէր գաթ իկիշէր օտա վէ միւշթէմիլաթը սայիրէյի վէ արգա ճիհէթինտէ տէօրթ եիւզ արշըն պաղչէյի հավի մուգաթաալը իքի պապ խանէնին թէմամը։

Սէնէտի 302, նումէրօսը 2380, էսամի Քէմալ պէյ. Դըշքըլըտա Ալէմ Տաղը ճատտէսինտէ քէային օն իքի նումէրօլու թախմինէն պէշ պին արշըն թառլայի սըրֆ միւլք պիր գըթա արսանըն թէմամը։

Սէնէտի 308, նումէրօսը 5498, էսամի Հասան Մահիր պէյ. Սկիւտարտա Ալթունի Զատէ մահալլէսինտէ Պազար Պաշը մէյտանընտա ճէտիտ Բազար Պաշը սօգաղընտա օն պիր նումէրօլու ախշապ օչարագ թախմինէն տօգսան պէշ մէթրօ արսա իչէրիսինտէ մէյանի իքի գաթտան իպարէթ պէշ օտա պիր մաթպախ վէ գույու վէ ալթմըշ տէօրթ մէթրօ պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սայիրէյի հավի սըրֆ միւլք պիր պապ խանէնին թէմամը։

Սէնէտի 302, նումէրօսը 474, էսամի Ագապի գատըն. Սկիւտարտա Ալթունի Զատէ մահալլէսինտէ Էշքճի սօգաղընտա քէային օն պիր նումէրօլու սըրֆ միւլք էլլի իքի սէքսէն պիր մէթրօ արսանըն թէմամը։

Սէնէտի 303, նումէրօսը 3423, էսամի Հաճի Արթին աղա. Սկիւտարտա Սէլամսըզ ճատտէսինտէ քէային 435 նումէրօլու ախշապ օչարագ իւզէրէ տօգսան իքի մէթրօ իքի սանթիմէթրօ արսա իւզէրինտէ մէյանի իքի գաթտան իպարէթ ալթը օտա պիր սուֆա պիր մաթպախ պիր գույու պիրէր օտա վէ քէօմիւրլիւք վէ հավլի վէ պաղչէ վէ Թէրգօս սույու վէ միւշթէմիլաթը սայիրէյի հավի պիր պապ խանէնին թէմամը։

Սէնէտի 303, նումէրօսը 1297, էսամի Ֆէրիտէ վէ Խաֆիյէ Մէլէք հանըմլար. Սկիւտարտա Ալթունի Զատէ մահալլէսինտէ Պազար Պաշընտա Սարը Գայա ճատտէսինտէ ալթմըշ սէգիզ նումէրօլու ախշապ օչարագ թախմինէն իքի եիւզ մէթրօ արսա իչէրիսինտէ մէյանի իքի գաթտան իպարէթ սէքիզ օտա իքի սուֆա վէ մէրմէր տէօշէլի հավլի վէ արգա ճիհէթինտէ էլլի մէթրօ պաղչէ պիր գույու պիր մաթպախ վէ միւշթէմիլաթը սայիրէյի հավի էանիյէսի միւլք չէմինի մուգաթաալը պիր պապ խանէնին թէմամը։

* * *

ԻՍԹԱՐԸ ՄԱՆՍՈՒՍ —Էմնիյէթ Սանտըղը նէզարէթինտէ հէր հանկի նամա օլուրսա օլսուն սանտըղըն էրհան մուգապէլէսինտէ մաթլուպ օլան մապալիղ օ... ...

Պալատէ ճիհէթի ու ... միւշթէմիլաթը մուգաթաալը էմլաքը ...

24 Մարտ սէնէ 1317

MIRACULOUS SKIN OINTMENT

ՄՈՐԹԻ ՀՐԱՇԱԼԻ ՍՊԵՂԱՆԻ ՄԸ

Այս սպեղանին, որուն բուժիչ արդիւնքները իսկապէս հրաշալի են, բուսային նիւթերէ պատրաստուած է։ Մինչեւ հիմա հասարակութեան մատուցուած դեղերուն մէջ լաւագոյնն է ասիկա իր տեսակին մէջ. Ստուգապէս կը բուժէ բոլոր մորթային հիւանդութիւնները. Իբր ազդեցիկ դեղ կը գործածուի տղոց և չափահասներու աչքի բորբոքման և առհասարակ բորբոքման և հաղցկեղի դէմ. Կը բուժէ ամէն կարգի վէրքեր, ինչպէս նաև կեղերը (ulcères), պալարները (չիպան), բորբոքում ուռերը, ուռոյցք (tumeur), մորթին դուրս տալը (éruption) խոյլը (սրտան), կուրծքի ցաւերը. ոտքի դառնալը մէջքի ցաւը. վիզը բռնուիլը. յօդացաւ, մկնացուցը (tic), յօդակապերու ակարութիւնը կեղտոնկը (մարիա) ճմլուածքները, ճաքռտուքները. ճիրուրտուքները, արիւներրութիւնը ցուրտէն առաջ եկած ճաքռտուքները վէրքերը ուռած եւ ան ւածիր աչքերը. մորթախտը մաղնաշուրը, վարդախտի հետքերը. մորթային հետքերը։

Մորթի այս հրաշալի սպեղանին աչքի հիւանդութեանց և վէրքերու համար լաւագոյն սպեղանին է։ Կը գեղեցկացնէ մորթը։ Միշտ օգտակար արդիւնքներ առաջ կը բերէ հետեւեալ հիւանդութեանց մէջ, երբ միւս բոլոր դեղերը և բժիշկները չեն կրնար բուժել զանոնք. ճերաքափութիւն (աչքցրրան), օձացաւ (երկանցք) որքին (բէմրէյի) բորոտութիւն, փոքր այտուցներ, կարմրութիւններ ածելիի վէրքեր եւն. եւն։

Այս սպեղանին պէտք է գտնուի ամէն տան և նաւերու մէջ։ Իւրաքանչիւր թիթեղէ տուփին գինն է 3 չիլին 6 բէնս։ Այս սպեղանիին յանձնարարութիւն ընողները պէտք է դիմեն ցամաքային Եւրոպայի միակ գործակալ Գ. Էտմընտ Քաբուռնայի վաճառատունը, որ կը գտնուի Կալաթա-Շիշլի թրամուէյի գիծին կայարանին մօտ, Կալաթա, Վոյվոտա փողոց, թիւ 95-96։

ՃԷՅԼԱՆ

ՊԱՏՐԱՍՏ ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Վայելուչ, աժան, դիմացկուն

Սուլթան Համամի նոր բացուած հրապարակը Փինջօ խանին դուրսը թիւ 2

Պատրաստ հագուստի այս մեծ վաճառատան տէրն ու հիմնադիրը, Ռուբէն էֆ. Մուղաքեան, որ երկար տարիներէ ի վեր կը վարէր Թօփալեան խանի մէջ ընկերակցութեամբ հիմնած վաճառատունը, հիմա հոս փոխադրուած է ու նոր կերպով գործի ձեռնարկած։ Իր ՃԷՅԼԱՆ անուն վաճառատան մէջ միշտ պատրաստ կը գտնուին նուրբ, դիմացկուն, ընտիր և ամէն եղանակի նորաձեւութեան ու ճաշակի յարմար հագուստներ, ամէն հասակի անձանց, կանանց և տղոց համար։

ՃԷՅԼԱՆԻ հիմնադիրը փափաքելով որ յաճախորդներն ալ օգուտ քաղեն իր երկար տարիներու փորձառութենէն, այն աստիճան աժան և դիւրամատչելի գիներ նշանակած է հագուստներուն որ, տեղական ու եւրոպական վաճառատուններէն և ոչ մէկը կրնայ մրցիլ իրեն հետ։ Այս ճշմարտութիւնը մէկ այցելութեամբ պիտի հաստատեն Պատ. յաճախորդները։ Յանձնարարութեամբ կը պատրաստուին նաև, չափի վրայ խիստ վայելուչ հագուստներ։

Սակարկութիւն չկայ

Կիրակի օրերն եւս բաց է

ԼԱ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Առաջին առանձնաշնորհեալ Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՌՈՒՍՃՈՒՔ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կարասի, անշարժ ստացուածք, վաճառք, եւն. մայրաքաղաքին և գաւառներուն մէջ։

Լաւ պայմաններ.—Շահաւոր տոկոսավճարներ։

ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամբողջ կեանք, խառն, որոշեալ ժամանակ, տղոց օժիտ և ծերութեան համար հասոյթ։ Անկախ թարիֆա մը անձնասպանութեան, մենամարտի և ճամբորդութեան համար։

ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Աշխատութեան ժամանակ եղած դժբաղդութեանց դէմ։ Ապահովագրութիւն ճամբորդներու համար, առնուած ապահովագիրները ետ դարձնելով կամ առանց ետ դարձնելու։

ԱԶԱՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Առաջին կարգի երաշխաւորութիւններ խիստ մեծ Ընկերութեանց կրկին կրկին ապահովագրութեամբ։

Ընդհանուր գործակալութիւն բովանդակ Արեւելքի համար (Թուրքիա, Յունաստան, Եգիպտոս, Սուրիա)։

Ժ. Գ. ՔԱՍԱՐԷԹԹՕ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Գոզմիդեան խան, թիւ 6-9

Գլխաւոր գործակալութիւն,—Կ. Պոլիս, Սաքըզէ խան, Պահճէ Գաբու։

Ընկերութեան դրամատունն է

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ 599

ՀԻՆ ԳԻՆԻ եռեսունըռուր տարուան, բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած նոր ապաքինածներու և անարիւնութիւն ունեցողներու։ Դիմել Օրթագիւղ, Հանգուցեալ մուխթար Յակոբ աղայի տունը։

VIN DE BUGEAUD

TONI NUTRITIF AU QUINQUINA ET AU CACAO

ՊԻՒԺՈՅԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ, ՍՆՆԴԱՐԱՐ, ՇԻՆՈՒԱԾ ՔԻՆՔԻՆԱՅՈՎ ԵՒ ՔԱՔԱՕՅՈՎ

ՊԻՒԺՈՅԻ ԳԻՆԻՆ կազդուրիչ դեղերու էն համեղն և էն լաւն է։ Բովանդակ աշխարհի բժշկական հեղինակութիւնները զայն կը յանձնարարեն անարիւնութեան, քլօռօզի, ամէն տեսակ տենդերու, ջղային հիւանդութեանց, ստամոքսի հիւանդութեանց և նորաբոյժ վիճակի համար։

ՊԻՒԺՈՅԻ ԳԻՆԻՆ կը գտնուի բոլոր առաջնակարգ դեղարաններու մէջ։

ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐԱՆՈՑ. — P. LEBEAULT & Cie, 5, rue Bourg-l'Abbé, PARIS.

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տն Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Տաննի գարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զըպուճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատարբեր ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնէ. ցաւով զինելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորաձեւեր եղանակաւ, ոսկէ, հողանկարչ և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստէ, յար և նման բնականին, դէմքի ձեւաւորութիւն, ջուս տարիք, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։

Բերնի հիւանդութիւնները կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաև թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ պայմաններու միջոցաւ, առանց ցաւի առանձնաշնորհութեամբ։

Յ. Գ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաև ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ. կ'ընդունուին։

Սանօր —[illegible] ՔՕՆՆԻՆՆ 11 197

ERNEST GLAVANY

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԷՌՆԷՍԹ ԿԼԱՎԱՆԻ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ ԿԱՐԴԸ. ՑԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ

Սոյն դրամատունը կը վաճառէ ամէն տեսակ արժեթուղթեր՝ իրենց գինին համեմատութեամբ՝ ամսական 20 դրշ.էն մինչեւ 100 դրշ. որոշեալ գումարի մը վճարմամբ։ Դրամատունը առաջ քաշուած վիճակահանութեանց թիւերը նայելու և շահուած պարգեւները գանձելու համար՝ ամէն կերպ դիւրութիւն ցոյց կու տայ։

Գնողները երբ առաջին վճարումը ընեն, իրենց մուրհակ մը կը տրուի մեր կողմէ ստորագրուած և դրոշմուած։ Ասկէ զատ արժեթուղթին թիւը ցոյց տուող ուրիշ ծանուցագիր մըն ալ կը տրուի, և գնողը նոյն ատենէն իսկ ամէն վիճակահանութեանց մասնակցելու իրաւունք ունենալով, շահածը ամբողջապէս կ'առնէ։

Աւելորդ է յայտնել թէ ամէնէն աղքատն անգամ այս դիւրութեամբ կրնայ արժեթուղթի տէր ըլլալ, և յայտնի է որ ամսական 20 դրշ ի վճարումը մեծ զոհողութիւն մը չըլլալով և ամէն մարդու դիւրամատչելի ըլլալով, ամէն հաւանականութիւն ունի օր մը շահելու, և եթէ երբեք չշահի ալ, իր վճարումներուն չ'որհիր, յառաջիկային արժեթուղթի տէր պիտի ըլլայ, որ իրեն համար շահաղբիւր մըն է։

ՄԻՇԷԼ ԹԻՖԼԻՋԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԵՒ ԱԿՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Ղալաթիա, Վոյվոտա Պանկալեցին կից թիւ 91

Վաճառատանս մէջ ամէն տեսակ ակնաբուժական և վիրաբուժական գործիքներ կը վաճառուին ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ։ Կակուղ և կարծր լաստիկէ (քաուչուկ) սարքեր, ... կի կապիչներ (qասըq պաղը), տեսակ տեսակ գըտիններ (ծիրինկա). ելեքտրական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադիտներ (միքրոսqօբ), փոքր և մեծ մանրադիտի ապակիներ, նորատեսակ ոսկի եւայլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ։ Գիները շատ աժան։ Յաճախորդը շատ գոհ պիտի մնան։

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՈՒՐ

Krondorf

la meilleure eau de table alcaline gazeuse pure

Բոլոր բժիշկներու կողմէ յանձնարարուած

Հանքային ջուրերու ձեռնարկութիւն Քրոնտորֆի մէջ։ Ընդհանուր ներկայացուցիչ ՆԻՍԻՄ ԼԷՎԻ, Ղալաթիա, Մահմուտիէ Ճատտէսի, Գույումճըլար խան՝ թիւ 2։ Կը ծախուի գլխաւոր ճաշարաններու, օթէլներու, դեղարաններուն մէջ եւայլն։

Գործակալ Լէվի Պոլոր՝ Էտիրնէ։ Սթումջա ու Մոտիանօ՝ Սէլանիկ։

HUILE DE HOGG

ՄՈՐՈՒ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

Յայտնի է թէ մորու ձկան իւղի գործածութիւնը, մանաւանդ ձմեռը որքան օգտակար ու յանձնարարուած է փափկակազմ անձերու (էրիկ մարդ, կին ու տղայ) անարիւնութենէ և կուրծքի հիւանդութիւններէ տառապողներու։ Բայց անոր փրկարար արդիւնքները ձեռք բերելու համար, պէտքէ որ այդ իւղը զուտ ու առաջին կարգի ըլլայ։ Հետեւաբար պէտք է զգուշանալ կեղծերէն ու ստորին տեսակներէն, որոնք հրապարակին վրայ կը ծախուին և որոնց գործածութիւնը աւելի վնասակար է քան օգտակար։

Գ. Հօկ Թէր-Նէօվի մէջ ձկնարաններ ունի, ուր մորու ձկան իւղը մեծ խնամքով կը հանուի։ Այս իւղը, անստգիւտ անարատութեամբ, եռանկիւնաձեւ շիշերու մէջ դրուած է, որ ամէնուն ծանօթ է արդէն և Բարիզի Ինիրոն տէ Ֆայրիքան ընկերութեան կողմէ երաշխաւորութեան դրոշմով մը կնքուած է։ Բոլոր նշանաւոր բժիշկները կէս դարէ ի վեր հիւանդներուն այս ձկան իւղը կը յանձնարարեն։ Կեղծերէն և նմանութիւններէն զգուշանալ։ Հօկի մորու ձկան իւղը կը ծախուի դեղագործներու և դեղավաճառներու քով։ Միակ տէրն է Թ. Բ. Հօկ, 2 թիւ, Քասթիկլիոն Բարիզ։

ԴԺՈՒԱՐԱՄԱՐՍՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ

ՍՐՏԱԽԱՌՆՈՒՈՒՔ

Ստամոքսի հիւանդութիւնը, շատ անգամ դժուարամարսութիւնը, սրտի խառնուք, լուծմունք, պնդութիւն և փսխում առաջ կը բերէ, ինչ որ հիմնապէս բուժելու համար պէտք է ամէն ճաշէ վերջ ՐԷԿԼԻՍ ՍԱՆԿԻՆԷՐ անուն ազդու դեղէն մէյմէկ քիչ առնել։ Րէկլիս Սանկինէր ուրիշ ալքոլային դեղերու նման չի խանգարեր ստամոքսը, ընդհակառակն աստիճանաբար կ'առողջացնէ զայն և արտադրութիւնները կը կանոնաւորէ։ Հարբուխի, հազի, պռօնշիթի և կոկորդի բորբոքումի համար եւս ազդու դեղ մըն է և կը ծախուի մեծ դեղարաններու մէջ։

699 10—26

ԱԶԴՈՒ ՍԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք և կը փափաքիք առանց նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, թողէք Եանօսի նման զզուեցուցիչ ջուրերն ու դեղերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, ու փութացէք գնել։

VILLACABRAS

աշխարհահռչակ մաքրողականն, որ բնական աղբիւրներէն Բասդէօռեան դրութեամբ զտուած յստակ ջուր մըն է և շատ դիւրաւ կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱՔԱԲՐԱՆ ուրիշ լուծողական ջուրերու նման ոչ խիթ և ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ։ Առտուն անօթի, ջուրի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱՔԱԲՐԱՆ՝ տասը վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամէն կէս առ կէս խմել, բաւական է կատարելապէս մաքրուելու։ Պնդութիւն, գլխացաւ և ստամոքսի խանգարում ունեցողներ. մանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առտու թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլաքաբրան խմեն. կ'ազատին պնդութենէն և անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և դեղավաճառատուններու մէջ։

504 24—56

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20ի Կայս. հրամանով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37 Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.— ԿԵԱՆՔ.— ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.— ԱՐԿԱԾՔ.

Երաշխաւորութեան գումար	121,765,333 ֆր.
1898ի հասոյթը	34,775,462 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է ռուբ.	164,172,000 »

Ընկերութեան քննիչ է Կ. Պոլիս

Յ. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Ղալաթիա, [illegible]

([illegible])

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար

ՔՆՈՅԶԷՐ ԲԻՒՐՕՆ 524

ՊԱԼՔԱՆ

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ Ա. ԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ

Դրամագլուխ, պահեստ եւ երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 7,500,000

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

1899ի ապահովագրութեանց գումարն է 19,534,276 Ֆր.։ Ամբողջ կեանքի վրայ և խառն ապահովագրութիւն, կրկին դրամագլխով, տղոց օժտի դրամագլուխ այլեւայլ կարգադրութիւններով, չափաւոր սակերով ու նպաստաւոր պայմաններով։ Ինչպէս մէկ տարուան ապահովագրութենէ յետոյ ապահովագիրը անվիճելի կը դառնայ, այսինքն Ընկերութիւնը ո՛և է առարկութիւն չըներ ապահովագրեալին անձնասպանութեան, մենամարտի, ամէն կողմ ճամբորդելու պարագային, եթէ առանց իմաց տրուելու ալ կատարուի. նմանապէս ո՛և է սահի յաւելում չի պահանջեր։ Ապահովագիրները վեց ամիս յետոյ կրկին կը նորոգուին։

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ներկայ ապահովագրութեանց գումարն է 460,267,203 Ֆր.։

Գանձուած Ապահովագին 1,433,965 Ֆրանք։

Ապահովագրութիւն փայտաշէն ու քարուկիր շէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու՝ նպաստաւոր պայմաններով։

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն վաճառքներու, շոգենաւերու մարմնին աշխարհիս ո՛ր կողմն ալ ուղեւորին։

1896ի շահաբաժինն է հարիւրին 18 ուկէս. 1897ինը՝ հարիւրին 18 1898ինը՝ հարիւրին 18 և 1899ինը՝ հարիւրին 16։

Ընկերութեան դրամատուններն են ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ Կ. Պոլիս, ԱՆԿԼՕ-ԱՒՍՏՐԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, Լոնտոն, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ, Սոֆիա։

Գործակալ ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ։

Ղալաթիա, Մերքեզեանի փողոց, Ճէնիտ խան թիւ 4։

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին։

Քննիչ գործակալութեան Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ։

ԼԷ ԲՐՕՎԷՆՍ ՐԷՒՆԻ

LES PROVINCES RÉUNIES

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՊՐԻՒՔՍԷԼ

Ապահովագրական ընկերութիւն ընդդէմ հրդեհի

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԸՆԿ. ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ

Քննիչ Տնօրէնութեան

Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

Տնօրէն ընդհանուր Թուրքիոյ

ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Ճէնիտ խան

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին

NEVRALGIES Անգար, Ստամոքսի կծկում, Անարիւնութիւն և բոլոր ջղային հիւանդութիւնները մէկ ժամուան մէջ կը բուժուին շնորհիւ Տոքթէօր CRONIER-ի ՀԱԿԱՋՂԱՑԱՒԱՅԻՆ ԴԵՂԱՀԱՏՆԵՐՈՒՆ Տուփը 3 ֆրանք, ճամբու ծախք չառնուիր Paris, դեղարան Robriquet, Monnaie փողոց թիւ 23։ Կը ծախուի նաև բոլոր դեղարաններու մէջ։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ

Վեհափառ Սուլթանին Կայսերական Իրատեով

որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 թուական ը

(20 սէֆէր 1310)

ԱՅԼ. ՀԱՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին է ՕԼԻՍ Էֆէնտի խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ Գ. Ալպէր Սիմբնս [illegible] խան, Վոյվոտա փողոց թիւ 67

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը Եէնի ճամի Հալլեւաճը փողոց, Օսմ. Նամագտատան դէմը

Ներ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զասօյս

Մաքրուճըլար, Զողըլը խան, թիւ 21 194

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Քօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէփփօ	3607	Քօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սափֆօ	1118
Անճէլօ	1541	Քօրսօ	895	Հէրօ	775	Մարթէլլօ	3709	Տիպպօ	1785
Ափօլլօ	3377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միրանտօ	3557	Սիլվիօ	1128
Արանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	2720	Միլօ	1057	Սփէրօ	1200
Բօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրթանօ	2800	Մօնթէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Բրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1548
Բրիւնօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօրրօ	3327
Բուֆֆալօ	4431	Էքօ	2464	Իտալօ	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1530	Ժիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրօնթօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրատօ	1841	Քէլսօ	1053	Օրլանտօ	1585	Ուրպինօ	3429
Գամէօ	1344	Ֆիտօ	954	Քօլփինօ	3207	Փալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Դագօ	1094	Ֆինլանտ	1838	Քօվնօ	1700	Փօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքակօ	3729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1052	Րիալթօ	3329	Վօլթուրնօ	2896
Չիչէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէփանտօ	3372	Րինալտօ	1663	Եէսօ	1850
Ցիտօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօռնօ	1642	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Քօլօրատօ	4235	Կուիտօ	1243	Լօրէնցօ	3191	Րօմէօ	1789		

Ալէփփօ շոգենաւը, նաւապետ Ֆօրթհ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

Լօրէնցօ շոգենաւը, նաւապետ Ուինկ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 11ին։

Դիմել առ գործակալս Տ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ

Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միլէթ խան, Ղալաթիա 377

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրբուլ և [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքթօրիան	10500	[illegible]	3500
Արմէնիան	10500	[illegible]	3500
Սէսթրիան	10500	[illegible]	3000
Լանքասթրիան	9000	[illegible]	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	[illegible]	3500
Գօլօմպիան	8000	[illegible]	3500
[illegible]	8000	[illegible]	2500
[illegible]	8000	[illegible]	3500
[illegible]	8000	Լէօփօլտ	3000
[illegible]	3700	Միւէօ	90
[illegible]	3700	Օրօթաւա	900
[illegible]	3700	Լիսպօն	800
[illegible]	3500		

Ապրանքի տէրերէ կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու [illegible] ծանուցումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՕՆՏԻՆ

Ղալաթիա, քարափին վրայ

600 [illegible]

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մարտ ամսուան երթեւեկութիւնք

27 9 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի

28 10 [illegible] 10ին միջօրէէն առաջ [illegible]

29 11 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ

29 11 [illegible] ժամը 4ին յետ միջօրէի

30/12 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՖԱՐՕՓԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԵԱԿԵԱՆ

Ն. ՔԱՖԷ ԵՒ ԸՆԿ.

[illegible]

Ապրիլ 12ին Պռապօ, Անվերսէն։

[illegible]

Ապրիլ 9ին Անգլիոյ [illegible]

» 13ին Պռապօ, Պոլսէն և Կ[illegible]

[illegible]

Առաջին կարգի 245 ֆրանք. [illegible] 175 ֆրանք. [illegible]

[illegible] 516 Թ. ՖԷԹՕՆ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

[illegible] Լիվըրփուլ [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէռնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրիա	3229
Քամփանիա	12950	Պավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Քիփրիա	3936
Ումպրիա	8128	Սիպէրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	3558
Սէրվիա	7392	Ալէփփօ	2131
Աուրանիա	7269	Շէրպուրկ	1614

Դիմել առ ՃՕԼԻ և ՍԻԿԸՐ

Joly et Seager

Մէյմէնէթճի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա. Գարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

ՄՕՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլ, [illegible]

և [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3000	[illegible]	2500
[illegible]	3000	[illegible]	2400
[illegible]	3000	[illegible]	2250
[illegible]	3000	[illegible]	2855
[illegible]	3000	[illegible]	3000
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	3500	[illegible]	1500

Դիմել առ Ճ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.

[illegible] խան

ՃԷՄՍ ՄՕՍ և ԸՆԿ.

194 31. [illegible]